

ଧରିତ୍ରୀ

୩

ପ୍ରଜ୍ଞବ୍ଦ ପ୍ରସାଦ

ମେଲାହାରୀ

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ନୀତି କାନ୍ତି ଠାରୁ
ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରଚଳିତ ବିଧୁ-ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସବୁକିଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରା ସେମିତି ଭକ୍ତି ଭାବନାରେ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ
କୁହାଯାଏ ‘ମଣୋହି’। ଏହିଭଳି ସାତପ୍ରକାର
ମଣୋହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶ୍ରୀମଦିରରେ ପ୍ରଚଳିତା
ଯାହା ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଆପଣାପଣିଆର ପ୍ରତୀକ ପାଲିତିଛି...

୧୩

ସହରୁ ଦୂର

୮/୯

ସିନେମା

ଶ୍ରୀର୍ଦ୍ଧା ଆରମ୍ଭ
କରୁଥିଲେ..

* କେଉଁ ବିଜ୍ଞନେସ କରିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସର୍ବପ୍ରଥମେ ତା'ର
ନିଷ୍ଠାରୁ ନିଆନ୍ତି ।

* ବିଜ୍ଞନେସକୁ ନେଇ କନ୍ପିତେଣ୍ଟ
ରହନ୍ତି ।

* ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞନେସ କରିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ବିସ୍ମୃତ

ଜ୍ଞାନ ଆହୁରଣ କରିବା ଜରୁରୀ ।
* ବିଜ୍ଞାନେସକୁ ନେଇ ମାର୍କେଟ ଷ୍ଟୁଡ଼ି

ମଧ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
* ରିସ୍ ନେବାର ସାହସ ରଖିବା

ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ ।
* ମନ ମଧ୍ୟରେ ବିଜନେସକୁ

ନେଇ ଯଦି କିଛି ସହେଲି ଥାଏ
ଡେବେ ଜଣେ ଏକ୍ଷପର୍ଟଙ୍କ

ପରାମାଣୀ ନେଇପାରିବେ ।
* କେବଳ ସଫଳତା ମୁହଁ ବିଫଳତା

ପାଇ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୂପକୁ ।
* ଆରମ୍ଭ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞନେସ ଯଦି

ସପ୍ତକ ନ ହୁଏ ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତା
ଯୋଜନା ଆଗରୁ ପ୍ରଥମ କରି
ଦେଖି ।

ଭାଗୀଷ୍ଠ ।

ଶତାବ୍ଦୀ

୬୮ କ୍ଲୋଲୋଜିର ଅଗ୍ରଗତି ଫଳରେ
ଆଜିକାଲି ସବୁଛିଛି ଡିଜିଟାଲାଇଜ୍
ହୋଇଯାଇଛି । ଏମିତି କି ପାଠ୍ୟସୂଚନର
ସ୍ଥାନ ନେଇଯାଇଛି ଜ୍ଞାନ୍-ବୃକ୍ଷ । ଆଜିକାଲି ଶ୍ଵାର୍ତ୍ତ
ଫୋନ୍ ଏବଂ ଟ୍ୟୋର ମଧ୍ୟମରେ ଲୋକମାନେ
ହାତପାହାତାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବହି,
ମାଗାଜିନ୍ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇପାରୁଥିବା
ବେଳେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ପର୍ଦ୍ଦାଳର ପରେ
ସହରରେ ଥିବା ଶତାବ୍ଦୀ ପୁରୁଣା ବୁନ୍ଦ୍ରଷ୍ଟାର
ସେଠୋକାର ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପରାମର୍ଶ
ପାଇଛି । ‘ଲିଭାରାରିଆ ଲେଲୋ’ ନାମକ
ଏହି ବୁନ୍ଦ୍ର ଷ୍ଟାର ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରଦେଶ କରିବା
ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କ ଲମ୍ବ ଲାଇନ୍ ଲାଗିଥାଏ ।
୧୮୮୧ ମିହିରରେ ପ୍ଲାପନ କରାଯାଇଥିବା

ଏ ସପ୍ତାହର ରାଶିଫଳ

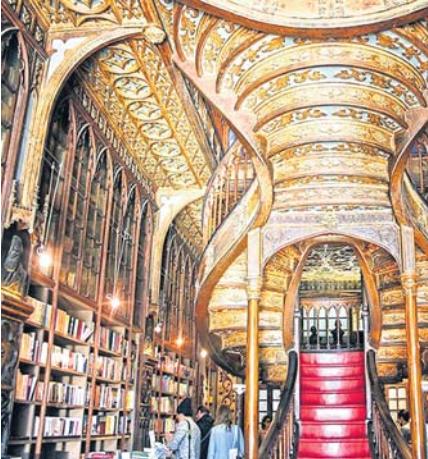
ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ବିଜ୍ଞାନ
ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

କୁଳ ୩୦-କୁଳାଇ ୨

					
ତନ ଯୋଜନାରସ, ରିବାରରେ ଲହୁ, ଠାକମିରେ ଡିବେ, ଯଦିକି ଦୂରଳତା, ଥାଲାଭ, ରତ୍ନାତ୍ମା । ଲ୍ୟବାନ୍ ବ୍ୟ କ୍ରୂୟ, ଜୀଜିକ କର୍ଣ୍ୟ, ତାନବର୍ଷରେ ନନ୍ତି, ବ୍ୟବସାୟିକ ଫଳତା ।	କର୍ତ୍ତୋନନ୍ତି, ବନ୍ଧୁସହ ଯାତ୍ରା, ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି । ସ୍ଵଜନଙ୍କ ବିବାଦ, ଅର୍ଥ ପ୍ରାଣ୍ତି, ଜାଗ୍ରା ବିବୃତରେ କାମ । ବିପଦ ସମ୍ମାନ ହେବେ, ସହକର୍ମାଙ୍କ ସହଯୋଗତା । ଗୃହ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଶରୀରଚପାତା, ପାରିବାରିକ କଳହ ।	କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି, ନୂତନ ବନ୍ଧୁତା, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ପରୋକ୍ଷ ଶବ୍ଦତା, ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ତରରୁ ରୋଗାର । ଭୂଲ ଖବର ପାଇବେ, ଭ୍ରମଣ ହେବୁଥିଲା କାହିଁ । ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି, କଳା ପାଇବାରିତା ।	ପ୍ରତିକୁଳ ପରିଷ୍ଠିତି, ସହକର୍ମାଙ୍କ ଅଥବା ଗୋଟିଏ, ବ୍ୟବସାୟ ସଂକ୍ଷିତ, ପ୍ରତାଙ୍କିତ ଖବର ପାଇବେ, ଆହାର ପ୍ରତିକୁଳ ରୋଗାର । ଭୂଲ ଖବର ପାଇବେ, ଭ୍ରମଣ ହେବୁଥିଲା କାହିଁ । ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି, କଳା ପାଇବାରିତା ।	କଳହ ମୃଷ୍ଟ, ସଫଳତାରେ ଆନନ୍ଦ । ବୈଚିକ ସମ୍ପର୍କ ପାଇଁ ଶାଓରା, ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରତିକୁଳ ପରିଷ୍ଠିତି । ଅଥିଥ ଚକ୍ର, କଳା, ସହିତ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ । ଅବସାଦ, ପରୋକ୍ଷ ଶବ୍ଦତା, ବିଚଳିତବୋଧ ।	ସଭା ସମିତିରେ ସଫଳତା, ଶାତ୍ରୁଭାର ଆବସାନ, ଦୂରଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ପଢ଼ିପାରେ । ଧାର କରିବେ, ଖାଦ୍ୟପ୍ରୟେ ଠିକ୍ ରହିବ ନାହିଁ, ସାମବିଜିତାରେ ପ୍ରଶଂସିତ ହେବେ ।

						
<p>ଶୁମିଳନ, ଖୁସିର ସାଥର ଜନିବ, ଧ୍ୟୁମନଙ୍କ ପୁରୁଣ୍ଠ ।</p> <p>ଶାବୁଦ୍ଧପ ଲ, ଯାନ୍ତିକ ଟ, ବ୍ୟୟବ୍ରଦ୍ଧି, ଅର୍କରେ ତ୍ରତ୍ତ, ମନରେ ରକ୍ତଭାବ, ମନ୍ଦଶ୍ଵରେ ତପାଥିକ୍ୟ, ବନ୍ଦାସାଯରେ ଗତା, ଯାତ୍ରାରେ ମସ୍ୟା ।</p>	<p>ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ସ୍ଥାପ୍ୟ, ଅର୍ଥ ସଂକଟ, ପଢୋଶାଙ୍କ ବଦାନ୍ୟା, ଫଳପ୍ରଦ ଆଗୋଚନା, ରଣଶୃଷ୍ଟ ହେବେ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିରେ ବିଜୟ, ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ଉଚ୍ଚବର୍ଗଙ୍କ ତପାଥିକ୍ୟ, ବନ୍ଦାସାଯରେ ଗତା, ଯାତ୍ରାରେ ମସ୍ୟା ।</p>	<p>ଲୋକପ୍ରିୟତା ମୃଦ୍ଦ, କଳନ୍ତାଳ ବଢ଼ିବ, ଦୂରଯାତ୍ରା କରିବେ, ଦୂତନ କାମର ଆଗୋଚନା, ରଣଶୃଷ୍ଟ ହେବେ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିରେ ବିଜୟ, ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ଉଚ୍ଚବର୍ଗଙ୍କ ତପାଥିକ୍ୟ, ବନ୍ଦାସାଯରେ ଗତା, ଯାତ୍ରାରେ ମସ୍ୟା ।</p>	<p>କାମରେ ମୃଦ୍ଦ, କଳନ୍ତାଳ ବଢ଼ିବ, ଦୂରଯାତ୍ରା କରିବେ, ଦୂତନ କାମର ଆଗୋଚନା, ରଣଶୃଷ୍ଟ ହେବେ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିରେ ବିଜୟ, ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ଉଚ୍ଚବର୍ଗଙ୍କ ତପାଥିକ୍ୟ, ବନ୍ଦାସାଯରେ ଗତା, ଯାତ୍ରାରେ ମସ୍ୟା ।</p>	<p>କାମରେ ପ୍ରତିବର୍ଷକ, ପଢୋଶାଙ୍କ କ୍ରୋଧ । ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରାପାଇବା ପରିବହନରେ ଅଭିଭୂତ, ବାମପିଲ ଦେବୟନ, ସମ୍ପର୍କରେ ଉନ୍ନତି, ବିକ୍ଷେପ ବ୍ୟକ୍ତିକ ସାନ୍ତି, ଆମଦାନୀ କାରାବାର ଚନ୍ଦ୍ର, କଳାରୁ ସମାନ ॥</p>	<p>ସରକାରୀ ଶୈତ୍ରାଲୁ ଲାଭ, ସରେବେ ଓ ଭୁଲ ଦୁର୍ଘାଗଣ୍ଯା । ସମସ୍ୟା ବହିପାରେ । ସତାନଙ୍କ ସାଧ୍ୟହାନି, ସୁଯୋଗ ହରାଇବେ, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ହସ୍ତ, ସଂକଟର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହେବେ । ଦିଶ୍ୟାସ କରି ହଲଗାଣୀ, ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାମରେ ବାଧା ।</p>	<p>ବହିକ୍ ଭୁମଧ୍ୟରଣା, ଆୟ ଭୁଲନାରେ ବାୟ ଅଧିକ । ଦୂତନ କର୍ମାରୟ, ଉତ୍ତରାତ ଘଟିପାରେ, ବହିକ୍ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ, ଦୂତନ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି, ପ୍ରଶାସନିକ ସଫଳତା, ସାମ୍ୟଦିକତାରୁ ପ୍ରଶାସା ।</p>

ଶତାବ୍ଦୀ ପୁରୁଣା ବୁକ୍‌ଷ୍ଟାର

ଧରିତ୍ରୀ ଛୁଟିଦିନ

Printed and published by Sri Tathagata Satpathy on behalf of
Navajat Printers & Media Pvt. Ltd. and printed at Navajat Printers, B-15,
Rasulgarh Industrial Estate, Bhubaneswar-10, Ph.:2549302, Fax : 2549795

ସମ୍ବାଦକ: ତଥାଗତ ସତପଥୀ

ଧରିଭ୍ରାର ସ୍ତୁର୍ଦ୍ଧିନ ସବୁବୁ ବଢ଼ିଆ,
 ଯେତେଥର ପଡ଼ିଲେ ବି ଲାଗେ ନୁଆ ନୁଆ
 ସବୁ ପାଠକ ପାଇଁ ଲେଖା ଆଶ୍ୱାସି,
 ଯିଏ ଥରେ ପଢ଼ିଛି ସିଏ ତାଙ୍କ ଖୋଜୁଛି ।
 ପ୍ରଳଦ ପ୍ରସଂଗ, ବ୍ୟାକପେଇ ଖବର,
 ମନ ମୋହେ ସିନେମା, ସାଥାର ଉଚିତ ।
 -ଶରତ କୁମାର ଚିତ୍ରୀ,
 ମଙ୍ଗଳପୁର, ପିଲିକି, ପୁରା

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରୀ

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରୀ । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଆରାଧ ଦେବତା । ଏ ଜାତିର ପ୍ରାଣ ପରିଚୟ । ପୁଣି ଭାରତୀୟ ଉପାସନା ଧାରାରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ପରମପାତ୍ର । ନାତି କାନ୍ତି ଠାରୁ ଆରାଧ କରି ପ୍ରତିକିରି ବିଦ୍ୟୁ-ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଠାରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ଏହି କ୍ରମରେ କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ଏଠାରେ ତାଳି ଆସିଥିବା ‘ଭୋଗ ଅର୍ପଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା’ ବି ସାରା ଦେଶରେ ବିରଳ ।

ଭକ୍ତି ଭାବନାରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ କୁହାଯାଏ ‘ମଣୋହି’ । ଏହିଭଳି ସାତପ୍ରକାର ମଣୋହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତରେ ପ୍ରଚିତ । ଏହି ‘ମଣୋହି’ ଶବ୍ଦ ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଁ ହୋଇଯାଇଛି ଆପଣାପଣିଆର ପ୍ରତାକ । ଓଡ଼ିଆ ଲୋକେ ନିଜ ଘରର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଯେମିତି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଅମୃତ ମଣୋହି: ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ରତ୍ନ ସଂହାସନ ନିକଟରେ ହେଉଥିବା ଭୋଗ ଷୋଡ଼ଶ ଉପଚାରରେ କରାଯାଏ । ଆଉ ଭୋଗ ମଣ୍ଡପରେ ୫ ଉପଚାରରେ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ ହୁଏ । ଏହି

ନୈବେଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ ପରେ ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ ‘ମହାପ୍ରସାଦ’ । ମହାପ୍ରସାଦର ମହମାୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅର୍ପଣ ନୈବେଦ୍ୟ ଅମୃତ ବୋଲି ମହାଜନମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ତାହା ‘ଅମୃତ ମଣୋହି’ ଭାବେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ସଞ୍ଜୁଡ଼ି ମଣୋହି ।

ଶ୍ରୀତଳ ମଣୋହି: ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ସଞ୍ଜୁଡ଼ି ମଣୋହି ପରି ରହିଛି ଶ୍ରୀତଳ ମଣୋହି ବ୍ୟବସ୍ଥା । ରକ୍ଷା ନୈବେଦ୍ୟକୁ ସଞ୍ଜୁଡ଼ି ମଣୋହି ଏବଂ ଫଳମୂଳ, ଖଲକୋରା ତଥା ତେଜାତୀୟ ନୈବେଦ୍ୟକୁ କୁହାଯାଏ ଶ୍ରୀତଳ ମଣୋହି । ଏହି ଶ୍ରୀତଳ ମଣୋହି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀଗୁରୁଚା ମନ୍ଦିର ଏବଂ ରଥ ଉପରେ ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱମାନେ ଥୁବାବେଳେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଉପରେ ହୋଇଥିଲା ୧୮ ଥର ଆକ୍ରମଣ । ଏହି ସମୟରେ ମହାପ୍ରଭୁ କେତେବେଳେ ନଦୀବନ୍ଧରେ, କେବେ ଚିଲିକା ବନ୍ଧରେ, କେବେ ଚିରିକନ୍ଧରେ ତ କେବେ ପାହାଡ଼ ଗୁମ୍ଫାରେ, କେବେ ସୁଧାଳିପ୍ତ ମଣ୍ଡପରେ

ତ କେବେ ଆଶ୍ରମରେ ପୁଣି କେବେ କୌଣସି ମନ୍ଦିରର ଜଗମୋହନରେ ଲୀଳା କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ବି ‘ଶ୍ରୀତଳ ମଣୋହି’ ସମର୍ପତ ହୋଇଥିବା କଥା ମାଦଳା ପାଞ୍ଜିରୁ ଜଣାଯାଏ ।

ସର୍ପ ମଣୋହି: ଅନେକ ଆଲୋଚନ ‘ସର୍ପ ମଣୋହି’ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ସର୍ପ ମଣୋହି । ସର୍ପ ହେଉଛି କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତାକ । କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଶକ୍ତିର ସାକାର ଏବଂ ନିରାକାର ରୂପ ହେଉଛନ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁ । କୁଣ୍ଡଳିନୀଙ୍କୁ ‘ବ୍ରହ୍ମ’ ସ୍ଵରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସାକ୍ଷାତ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଭକ୍ତ ସହିତ ସମର୍ପତ ଭୋଗ ହଁ ସର୍ପ ମଣୋହି ଭାବେ ବିଦିତ । ଭୋଗ ସମର୍ପଣ କଲାବେଳେ କୁଣ୍ଡଳିନୀ ମୂଦ୍ରାରେ ଏହାକୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଉପର୍ଗ କରାଯାଏ । ଆତ୍ମପ ମଣ୍ଡପରେ, ରଥ ଉପରେ, ରଥଦାଣ୍ଡରେ

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରୀ
ନାତି କାନ୍ତି ଠାରୁ ଆରାଧ
କରି ପ୍ରଚଳିତ ବିଧୁ-ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସବୁକିଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସେମନ୍ତି
ଭକ୍ତି ଭାବନାରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ
ତୋଗ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ
କୁହାଯାଏ ‘ମଣୋହି’ । ଏହିଭଳି
ସାତପ୍ରକାର ମଣୋହି ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରଚଳିତ । ଯାହା
ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଆପଣାପଣିଆର ପ୍ରତୀକ
ପାଳିଛି...
ପାଳିଛି...

ଏବଂ ଜଗମୋହନରେ ଏହିପରିମଣେହି ହୋଇଥାଏ । ବଡ଼ଦାଉରେ ଯୋଡ଼ିପିଠା ଭୋଗ ମଧ୍ୟ ଏହି ମଣୋହିରେ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଭକ୍ତମାନେ ବଡ଼ଦାଉରେ ରଥ ଉପରେ ମହାପ୍ରଭୁ ବିଜେ କରିଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ସର୍ଵ ମଣୋହି ପଦବାଚ୍ୟ ।

ଅମୃତ ମଣୋହିରେ ଯାହା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏନି:

ମସଲା: ଲଙ୍କାରୁଣ୍ୟ, ଗରମ ମସଲା, କଳାଜିରା, ନାରୁ, ଗୁରୁରାତି । ପରିବା: ବିଳାଟି ଆନ୍ଦୁଗମାଟୋ, ସଜନାକୁଳ୍ଳ, ଅମୃତଭଣ୍ଟା, ଲାଉ, ଭେଣ୍ଟି, ପିଆଜ, ଖୁଦଙ୍ଗ ହୁଲ୍କୁ, କ୍ୟାପେକିମା, ରସୁଣ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା, ପୁଲ ଓ ପତ୍ର କୋବି, ବିନ୍ଦୁ, କଳତା, ବିଷ, ଗାଜର, ମଟରକୁଳ୍ଳ, ପିଆଜ ଷଷ୍ଠୀ ଜଟ୍ୟାଦି ।

ଚକ୍ର ମଣୋହି: ଶ୍ରୀମଦିରରେ ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରରାଜ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରିଙ୍କ ଜଗତମଙ୍ଗଳ ଲୀଳା କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀମଦିର ଉପରେ ଥିବା ‘ନାଳଚକ୍ର’ ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରରାଜଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତିଭାବ ସମୟରେ କରିଥାନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ର ଜଣାପଡ଼େ ଗର୍ଭ ଶତକରେ ଏହି ପରମରା ଥିଲା । ସାଧୁ, ସନ୍ତ ଓ ଭକ୍ତ ଦୂରରୁ ନାଳଚକ୍ରକୁ ପ୍ରଶାମ କରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତ ନିବେଦନ କରିଥାନ୍ତି । ତାମିଲନାଡୁର ଅଳଞ୍ଚିର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାଧୁମାନେ ନାଳଚକ୍ରକୁ ଦୂରରୁ ଦର୍ଶନ କରି ଭାବାବେଶ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ସଂସ୍କରଣ ଏବଂ ତାମିଲ ସହିତ୍ୟରେ ବହୁ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରିଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଦେଶ୍ୟ ରଖୁ ନାଳଚକ୍ରକୁ ଯେଉଁ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ, ତାହାକୁ ଚକ୍ର ମଣୋହି କୁହାଯାଏ । ନାଳଚକ୍ର ଦିଶୁ ନ ଥିବା ଶ୍ଲାନରେ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତ ବାହାରକୁ ଆସି ଚକ୍ର ମଣୋହି କରାଇଥାନ୍ତି । ଡେଣ୍ଟିଶାରେ ବାପୁଜୀ ପରମରାରେ ମଧ୍ୟ ନାଳଚକ୍ରକୁ ଅନେକେ ଚକ୍ର ମଣୋହି କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଡେଣ୍ଟିଶାରେ ପୁରୁଣା ଜଗନ୍ନାଥ ସତ୍ତକ ଉପରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରାଯାଉଥିଲା ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଚକ୍ର ମଣୋହି କରିପାରିବା । ରଜ୍ରମାନ ମଧ୍ୟ ଡେଣ୍ଟିଶାରେ ବାଟ ପୁଜା ପରମରା ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଶ୍ରୀଦାର ସହିତ ନିଜ ଉପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଲମ୍ବିତିବା ରାୟ୍ଯ ଉପରେ ଚକ୍ର ମଣୋହି ପରମରାରେ ଉପର୍ଗ କରିଥାନ୍ତି ।

ମଣୋହିରେ କାଙ୍କଣ ପରିବା

୧୯୩୧ ମସିହାରେ ମହନ୍ତି ତକି ଖାଁ ଶ୍ରୀମଦିର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗଜପତି ଥିଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ (୨ୟ) । ଏହି ଆକ୍ରମଣ ସମୟରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମଦିରରୁ ପ୍ଲାନାଟର କରାଯାଇଥିଲେ । ଭାରତୀ ନନ୍ଦୀ ପଥରେ ଗପରେ ବସାଇ ପାଇକବାହିନୀ ଓ ସେବକମାନେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଚିଲିକା ବକ୍ଷକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଚିଲିକା ଉତ୍ତର ପଟେ ଥିବା କାଙ୍କଣକୁଳରେ କିଛି ମାସ ରୂପରେ ରହିଥିଲେ । କାଙ୍କଣକୁଳର ନାମ କାଙ୍କଣ ଶିଖରା ବୋଲି କେତେକ ପୁରୁକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି । ନାଥ ଏକର ପରିମିତ ଏହି କୁଦର ଗରିପଟେ ଚିଲିକାର ଜଳରାଶି ଘେରି ରହିଛି । ୧୦୦୭ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀମଦିର ପକ୍ଷରୁ ଆମେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଯିବାବେଳେ ନିବିତ ଅରଣ୍ୟ ବେଷ୍ଟିତ ତଥା ସର୍ପସଙ୍କୁ ଏହି କୁଦର ଯାଇଥିଲୁ । ଅରଣ୍ୟ ମର୍ତ୍ତରେ ଏକ ପଥର ମନ୍ତ୍ର ଉପରେ ହାରାହାରି ୪ ମାସ ମହାପ୍ରଭୁ ରହିଥିବା ଜନଶୁଦ୍ଧି ଅଛି । ଏହି କୁଦର ପ୍ରଚୁର କାଙ୍କଣ ଫଳୁଥିବାରୁ ଏପରି ନାମକରଣ ହୋଇଥିଲା । କୁଦର ଭିତର ପଟକୁ ୧ କିମି ଜଳପଥରେ ଗଲେ ମଧୁର ଖରଣା ପାଣି ଯେଉଁଠି ଜମା ହେଉଛି ତାହା ‘ଯମୁନା ନିର୍ଝର’ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ଏଇଠାରୁ ନୌକାରେ ମଧୁର ଜଳ ଆଣି ସେବକମାନେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମଣୋହି ପ୍ରମୁତ କରିବା ସହିତ ପୁଜାକାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳାରଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ଗୁପ୍ତ ଉପାସନା କାଳରେ କୁଦର ମିଳୁଥିବା କାଙ୍କଣ ଫଳ ମଣୋହିରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ସେବୋତ୍ତମାରୁ ଶ୍ରୀମଦିର ମଣୋହିରେ କାଙ୍କଣ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି ।

‘ତରଙ୍ଗ ବେଷ୍ଟିତ କାଙ୍କଣ ଶିଖରା
ଆଦ୍ୟ ଫଳେ ଯାର ତରାପୁର୍ଣ୍ଣ କରି
ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ହୃଦ ବିହାରି ଧାବରେ
ଆଦରେ ଫେରନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୋଷ ଘରେ’
—ଏୟତିହ୍ୟ ବିଶାରଦ ତ. ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମିଶ୍ର

ବିମଳୀ ମଣୋହି: ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପାଠେ ଅଧୁଷ୍ଟାତ୍ମୀ ହେଉଛନ୍ତି ମା’ ବିମଳା । ଦେବୀ ବିମଳା ଶ୍ରୀମଦିର ବାହାର ବେତ୍ତାର ଦଶିତ୍ତମା—ପଣ୍ଡିତ କୋଣରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି । ତନ୍ତ୍ର ପରମରାରେ ମା’ଙ୍କୁ ‘ଭୈରବ’ ଗୁପ୍ତ ଗ୍ରୁହଣ କରାଯାଇଛି । ଦେବୀ

ବିମଳାଙ୍କ ପାଖରେ ଶାରଦୀୟ ପୁଜା ଅବସରରେ ନିବିନ ସଞ୍ଜୁଡ଼ି ଭୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଆଉ ୩୭୭ ଦିନ ଶାତକ ଭୋଗ ହୁଏ । ପୁରୀ ଭାଷାରେ ତାଙ୍କୁ ବିମଳାର ବା ବିମଳୀ କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଦର ଭୋଗକୁ ବିମଳୀ ମଣୋହି କୁହାଯାଇଥାଏ ।

ଅଶୋକା ମଣୋହି: ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରିଥିଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ ମହାବେବ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଭଣ୍ଡାର ରକ୍ଷକ । ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ ଦିନ ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ ନାତି ସମ୍ପଦନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରିଥିବଳିତ ମଠକୁ ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି । ସେଠାରେ ଯେଉଁ ନୈବେଦ୍ୟ ବଢ଼ାଯାଏ, ତାହାକୁ ‘ଅଶୋକା ମଣୋହି’ କୁହାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚାରି ଅଶ୍ଵମୀ ଯଥା—ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ, ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ, ମହାଷ୍ଟମୀ ଓ ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ ମଧ୍ୟରେ ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ ହେଉଛନ୍ତି ହରି-ହର ଉପାସନାର ପ୍ରତିକା । ସାଂସ୍କରିକ ସହାବଦ୍ୟାନ ଦୃଷ୍ଟି ହରିକ ପରି ହରଙ୍କୁ ବି ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦ୍ୟାମାର ଯେଉଁ ଭଣ୍ଡି ନୈବେଦ୍ୟ ଦ୍ୟାମାର ମଣୋହି ।

ବୀର ମଣୋହି: ଏହି ମଣୋହି ପରମରା ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ଗଜପତି କପିଲେନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ବେଳିମତ ରହିଛନ୍ତି । ଗଜପତି କପିଲେନ୍ଦ୍ରଦେବ ବିଜୟନଗର ରାଜୀ ମନ୍ଦିରକୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ପରାସ୍ତ କରି ଫେରିବା ପରେ ‘ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କଟକ’ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁରାରେ ବୀର ମଣୋହି ଅନୁଷ୍ଠାତ କରାଇଥିଲେ । ପୌରବାସୀଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ହେଉଥାବୁ ଭୋଜିଷାରକୁ ‘ବୀର ମଣୋହି’ କୁହାଯାଏ । ବୀରର ପରାକାଶ ଦେଖାଇ ଫେରିବା ପରେ ଏହା ହେଉଥିବାରୁ ଏହା ‘ବୀର ମଣୋହି’ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ପୂର୍ବରୁ ଗଜବଂଶ ଅମଳରେ ହୁଏତ ଏହି ପ୍ରଥା ଥିବା । ସେମାନେ ବି ଅନେକ ବିଜୟଲାଭ କରି ଫେରିଛନ୍ତି । ତାହା ପୁରାରେ କି କଟକ ବାରବାଟେରେ ହେଉଥିଲା, ତାହାର ସୂଚନା ମନ୍ଦିନାହିଁ । ଶ୍ରୀମଦିର ଜୟବିଜୟ ଦ୍ୟାରେ ଥିବା ଶିଳାଲେଖରୁ ଗଜପତି କପିଲେନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ଦିଲୁଥିବାରୁ ତାହାକୁ ମାନକ ରୂପେ ଗ୍ରୁହଣ କରାଯାଇଛି ।

-ବୀରଭଦ୍ର ବିଶାଳ

ଗୋଲ୍ଦ୍ରୋଚ୍ଛୁମୁକ୍ତା: ପାରପରିକ ପୋଷାକ ସହ ଏହି ଶୁମୁକ୍ତା ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ମାନିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଚେମ୍ପଳ ଡିଜାଇନ୍, ଫ୍ଲୋରାଲ ଡିଜାଇନ୍ କିମ୍ବା ନେଚର ଥମ୍ ଡିଜାଇନ୍ରେ ଆସୁଥିବା ଏହି ଗୋଲ୍ଦ୍ରୋଚ୍ଛୁମୁକ୍ତାକୁ ଶାଢ଼ି କିମ୍ବା ଲେହେଙ୍ଗା ସହ ପଢିଲେ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗେ ।

ସିଲ୍ଲଭର ଅସ୍ତ୍ରିଡାଇଜତ୍ତ ଶୁମୁକ୍ତା: ଏହି ଶୁମୁକ୍ତାକୁ କେହି କେହି ବୁଜାଗୀ ଷାଇଲ ଶୁମୁକ୍ତା ମଧ୍ୟ କହିଥାଏ । ସୁଚନାମୁଯାୟୀ, ନବରାତ୍ରି ସମୟରେ ଏହାର ଚାହିଦା ଖୁବ ବଢ଼ିଯାଏ । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ଘାଘରା-ଗୋଲି ସହ ଏହି ଶୁମୁକ୍ତାକୁ ପିଣ୍ଡ ଦାଖିଆ ଖେଳିଲେ ଲୁକ ତିକେ ତିଫରେଣ୍ଟ ଲାଗିଥାଏ ।

ତାରମୟ ଶୁମୁକ୍ତା: ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପାରପରିକ ଡିଜାଇନ୍ରେ ଗୋଲ୍ଦ୍ରୋଚ୍ଛୁମୁକ୍ତା ପିଣ୍ଡିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଚାହେଁଲେ ତାରମୟ ଖଣ୍ଡିତ ମତର୍ମ ଡିଜାଇନ୍ରେ ଶୁମୁକ୍ତା ଗ୍ରାଏ କରିପାରିବେ । ଏହା ଖ୍ଲାମ୍ରସ୍ଵର୍ତ୍ତନ ଲୁକ ଦେଇଥାଏ ।

ଚେରାକୋଟା ଶୁମୁକ୍ତା: ଏହା ଏକପ୍ରକାର ହ୍ୟାଣମେଡ଼ ଶୁମୁକ୍ତା, ଯାହା ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର ପିଣ୍ଡିଲେ ବି ସେମିତି ମତର୍ମ ଲୁକ୍ ଦେଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ପଶୁପତୀ, ପତ୍ର, ଫୁଲ, ବୃକ୍ଷଲତା, ପରିବେଶ ତଥା ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ଆଧାରକରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ତିଆରି କରାଯାଉଥିବା ଚେରାକୋଟାର ଏହି ଶୁମୁକ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଶାଢ଼ି, ଲେହେଙ୍ଗା ଓ ସାଲାହୁର-କମିଜ ସହ ବେଶ ଭଲ ମାନିଥାଏ ।

କଶ୍ଵାରୀ ଶୁମୁକ୍ତା: ଏଥରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲୁକ୍ ଶୁମୁକ୍ତି ଶୁମୁକ୍ତା ଲାଗିଥାଏ । ଆଉ ସେହି ଲୁକ୍ ଶୁମୁକ୍ତାକୁ ଗୋଟିଏ ପଳ ଖଣ୍ଡିତ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ଶୁମୁକ୍ତା କାନର ଆପଟଟେ ରହିଥିବାବେଳେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଶୁମୁକ୍ତା କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା କାନର ପଛପଟେ ଓହଳିକି

ରହିଥାଏ । ପରପରାଶି, ବାହାଘର ଫଙ୍ଗସନରେ ଏହାକୁ ପିଣ୍ଡିଲେ, ଲୁକ ଗର୍ଜିଯେସି ଲାଗେ ।

ହୃଦୟ ଶୁମୁକ୍ତା: ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ୍ ଲୟାଟ ରିଂ ପରଫେନ୍ଟ୍ କମିନେଶନ ହେଉଛି ହୃଦୟ ଶୁମୁକ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଥାଏ । ଶାଢ଼ି, ଲେହେଙ୍ଗା, ସାଲାହୁର ସହିତ ବି ଏହି ଶୁମୁକ୍ତା ବେଶ ଭଲ ମାନିଥାଏ ।

ପଳି ଶୁମୁକ୍ତା: ଖାସ କରି ତ୍ରୁଟିଶନାଲ୍ ଆଉର୍ଫିର ସହ ପଳି ଶୁମୁକ୍ତା ପରଫେନ୍ଟ୍ ମ୍ୟାବ୍ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କ୍ଲୁଷିକ ଓ ଏଲିଗାଷ୍ଟ ଲୁକ ପାଇଁ ମୁବତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ତିମାଣ ଖୁବ ରହିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

କୁଦନ ଶୁମୁକ୍ତା: ରାଜପ୍ଲାନ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଏହି ଶୁମୁକ୍ତାର ବେଶ ତିମାଣ ରହିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ଆକର୍ଷଣୀୟ ଡିଜାଇନ୍ ପାଇଁ ଏବେ ଅନ୍ୟମାନେ ବି ଏହାକୁ ପଥର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେଣି । ଡିଜାଇନର ଆଉର୍ଫିର ସହ ଏହି ଶୁମୁକ୍ତା ବେଶ ଭଲ ମାନିଥାଏ ।

ଲୟର କଟ ଶୁମୁକ୍ତା: ଲୟର କଟ ସାଙ୍ଗରେ ପୁଣି ଶୁମୁକ୍ତା, ଗର୍ଜିଯେସି ଲୁକ ମିଳିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ମାର୍କେଟରେ ଏହାର ଅନେକ ଡିଜାଇନ ମିଳୁଥିଲେ ହେଁ ବିଶେଷକରି ମୟୂର ଡିଜାଇନର ଲୟର କଟ ଶୁମୁକ୍ତା ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଥାଏ ।

ଟ୍ରେନ୍‌ପ୍ରକାଶ ପ୍ରେସ୍‌ରେ

ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର କ୍ଲୁଷିକ ଲୟର ରି, ଯାହାର ଚାହିଦା ମହିଳାମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା ଆଉ ଏବେ ବି ଅଛି କହିବାକୁ ଗଲେ, ଭାରତୀୟ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନଲେରି କଲେବସର ଶୁମୁକ୍ତା ବିନା ଲାଗେ ଯେମିତି ଅଧୂରା । ତେଣୁ ଶୁମୁକ୍ତାର ପ୍ରୟାଶନ କେବେ ବି ପୁରୁଣା ହେଉନାହିଁ । ବରଂ ଦିନକୁ ଦିନ ଏହାର ନୂଆ ନୂଆ ଡିଜାଇନ ମାର୍କେଟକୁ ଆସୁଛି । ତେବେ ଶୁମୁକ୍ତାର କ'ଣ ସବୁ ଲାଗେଣ୍ଟ ଡିଜାଇନ ରହିଛି, ଆସନ୍ତୁ କାଣିବା... ।

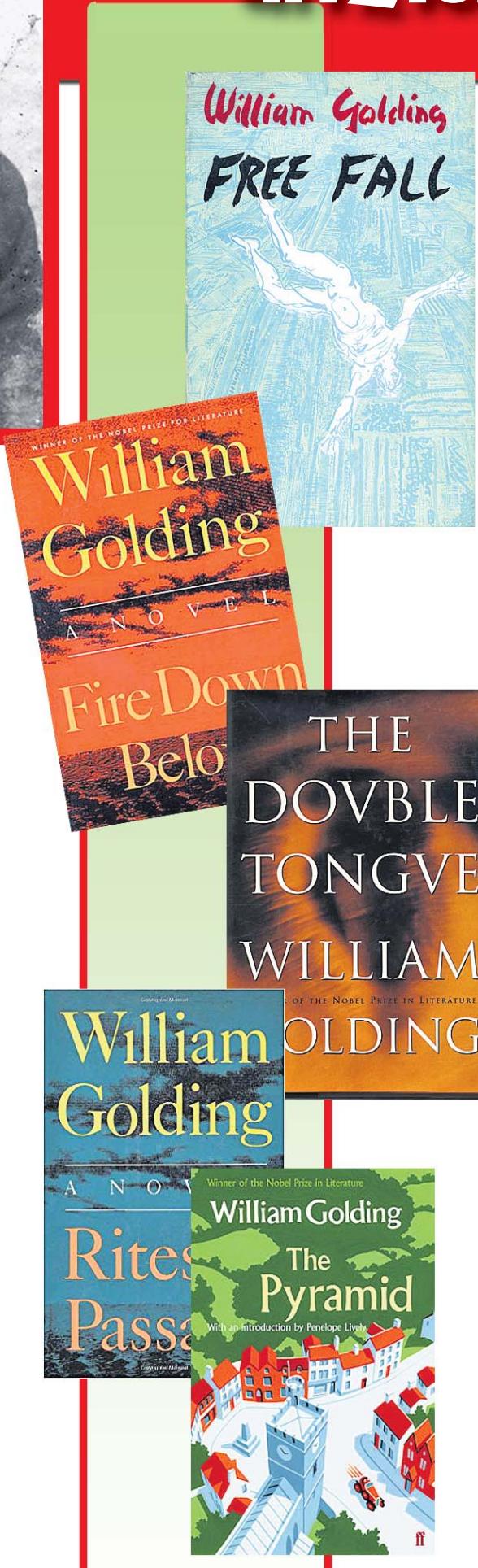
ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରକାଶନ୍ତର କାହାଣୀକାର

**‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପ୍ ଦି ଫ୍ଲୋଇଙ୍’ ଉପନ୍ୟାସର
କାହାଣୀ ଖୁବ୍ ସହଜ ଲାଗୁଥିଲେ ବି
ଏହାର ମର୍ମରେ ଯେଉଁ କଥା ରହିଛି ତାହା
ହେଉଛି ଏକ ବିଶ୍ୱ ସମସ୍ୟା ଆମର
ବିଶ୍ୱ ଏମିତି ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚି
ଯେଉଁଠି କେହି ବି କାହାକୁ ଦଳପତି ବା
ନେତା ବୋଲି ମାନିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୁହକ୍ତା
ଏହି ଉପନ୍ୟାସକୁ ମିଳିଥିଲା ସନ୍ନାନଜନକ
ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାରା ଆଉ ଏହି
ନୋବେଲ୍ ବିଜୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଥିଲେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ରିଟିଶ ଓପନ୍ୟାସିକ ଏବଂ କବି
ସାର ଡ୍ରିଲିଅମ୍ ଗୋଲଡ଼ିଂ....**

ଏକ ଗୋଲ୍ଡିଂ ଦୁର୍ଗଣାଗ୍ରହ ହୋଇ ଖେପଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଜନ
ଦ୍ୱାପରେ । କିଛି ଯୁବକ ଦୁର୍ଗଣାରୁ ବର୍ଷ ଯାଉଛନ୍ତି । ଚାରିଆଢ଼େ
ସମ୍ବନ୍ଧ । ମନ୍ତ୍ରରେ ସେମାନେ । କିପରି ଉଭାର ପାଇବେ ଏହା ହେଉଛି
ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା । ସଂଘବନ୍ଧତା ସେମାନଙ୍କୁ ହୁଏଥି ଏତିକି ବିପଦରୁ
ସୁରକ୍ଷା ଦେଇପାରେ । ମାତ୍ର ସଂଘବନ୍ଧ ହେବା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ବଡ଼
ସମସ୍ୟା । କାରଣ ସଂଘବନ୍ଧ ହେବାକୁ ହେଲେ ଜଣକୁ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବା
ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କାହାକୁ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦଳପତି
ବୋଲି ମାନିବେ ? ଆଉ କାହିଁକି ? ଏମିତି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟିକୁ
ଏକ କାଳିଜୟୀ ଉପନ୍ୟାସ ; ଯାହାର ନାଁ ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପ୍ ଦି ଫ୍ଲୋଇଙ୍’ । ଏହି
ଉପନ୍ୟାସର କାହାଣୀ ଖୁବ୍ ସହଜ ଲାଗୁଥିଲେ ବି ଏହାର ମର୍ମରେ ଯେଉଁ
କଥା ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଏକ ବିଶ୍ୱ ସମସ୍ୟା । ଆମର ବିଶ୍ୱ ଏମିତି ଏକ
ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଯେଉଁଠି କେହି ବିକାହକୁ ଦଳପତି ବା ନେତା ବୋଲି
ମାନିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୁହକ୍ତା । ଏହି ଉପନ୍ୟାସକୁ ମିଳିଥିଲା ସନ୍ନାନଜନକ
ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର । ଆଉ ଏହି ନୋବେଲ୍ ବିଜୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ
ଥିଲେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ରିଟିଶ ଓପନ୍ୟାସିକ ଏବଂ କବି ଡ୍ରିଲିଅମ୍ ଗୋଲଡ଼ିଂ ।

ଧର୍ମଭାଗୀରାର ସମାଲୋଚକ : ଗୋଲଡ଼ିଂଙ୍କୁ ଜଣେ
ସଂକ୍ଷାରବାଦୀ ଲେଖକ କହିଲେ ଆଦୌ ଭୁଲ ହେବନାହିଁ । ସେ

ସବୁବେଳେ ଧର୍ମଭାଗୀର ସମାଜ ବିରୋଧରେ ତାଙ୍କର କଳମକୁ ଅସ୍ତ୍ର
କରୁଥିଲେ । ଏମିତି କି ସେ କୌଣସି ଧର୍ମଭାଗୀର ସମାଜ କରନ୍ତି
ନାହିଁ ବୋଲି କହି ବିବାଦର ଚରମାସାମାନ୍ତ୍ର ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ଏହା
ହେବି ସମୟର କଥା ଯେତେବେଳେ ସମାଜରେ ଧର୍ମଭାଗୀର ପତିଆରା
ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୋଲଡ଼ିଂ ମହୋଦୟ ସେବନୁ ତାଙ୍କ
ସମାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଭାବନା ଆଉ କର୍ମ ଥିଲା ସବୁରୁ
ତାତ୍ରତର । ତାଙ୍କର କାଳିଜୟୀ ଉପନ୍ୟାସରୁ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଅପ୍ ଦି ଫ୍ଲୋଇଙ୍’, ‘ଦି ଇନ୍ଦ୍ରହେରିଟର୍, ପିଞ୍ଜର ମାର୍ଟନ୍’, ‘ପ୍ରି ପଲ୍’, ‘ଦି
ସାଯାର’, ‘ଦି ପିରାମିତ୍’, ‘ଦି ଝର୍ପାନ୍ତ ଗର୍’, ‘ଭାର୍କନେସ ଭିବଲ୍’,
‘ଦି ପେପର ମ୍ୟାନ୍’, ‘ଶୁ ଦ ଏଷ୍ଟ ଅପ୍ ଦି ଆର୍ଥ’ । ବାସ୍ତବରେ ‘ଶୁ
ଦ ଏଷ୍ଟ ଅପ୍ ଦି ଆର୍ଥ’ ହେଉଛି ଏକ ବ୍ରାଜଓଲୋଜି, ଯେଉଁଥିରେ
ତିନିବେଳେ ଉପନ୍ୟାସ ସାହିତ୍ୟ । ସେବୁତିକ ହେଉଛନ୍ତି : କ୍ଲୋର୍ କାର୍ଟେର୍,
ଫାଯାର ଭିକ୍ରିଟାର୍, ପାଯାର ଭାତନ ଭିକ୍ରିଟାର୍ ଇବେବିଟାର୍ ଇବେବିଟାର୍
ଗୋଟିଏ କବିତା ସଂକଳନ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସେ ଗୋଟିଏ ନାଟକ ରଚନା
କରିଛନ୍ତି, ଯାହାର ନାମ ‘ଦି ବ୍ରାଷ୍ଟ ବନ୍ଦରପାଇଁ’ । ତାଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ
ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଦି ହର୍ଷ ଗେରସ୍, ଏ ମୁଖି ଚାରଗେଟ୍ ଏବଂ
ଆର୍ ରଜିପ୍ତିଆନ୍ ଜନାଳ୍ ।

ଅତିପ୍ରିୟ ମାୟୁରା : ଗୋଲଡ଼ିଂଙ୍କ ଅତି ପ୍ରିୟ ପ୍ଲାନ ଥିଲା
ତାଙ୍କ ମାୟୁରା । ବାସ୍ତବରେ ସେ ମାୟୁରକ କର୍ଜ୍‌ପ୍ଲାଟରେ ୧୯୧୧,
ସେବେମ୍ବର ୧୯ରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଶୈଶ
ପର୍ୟେକ୍ଷ ସେ ଯେତେବେଳେ ବି ସମୟ ପାଉଥିଲେ ମାୟୁରରୁ
ଛୁଟି ଯାଉଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ପରିବାରର ସବା ସାନ ପୁଅ । ତାଙ୍କର
ପାଠ୍ୟକ୍ଷା ଗ୍ରାମର ସ୍କୁଲରେ ହୋଇଥିଲା । ବଡ଼ ହୋଇ ଅକ୍ଷ୍ୱାପୋଡ଼୍
ଫ୍ଲୁଇଭର୍ଟରେ ନାରୁରାର ସାଇନ୍ ବା ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନ ଉପନ୍ୟାସ
ଉଚ୍ଚତର ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱ ତାଙ୍କ ଜଣେ ଉପନ୍ୟାସିକ
ଭାବରେ ସନ୍ନାନ ଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ କବିତା ରଚନାରୁ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ଲେଖକାଯା ଜାବନ । ଏମିତି କି ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ
ପ୍ରକାଶିତ ବହି ହେଉଛି କବିତା ସଂକଳନ ।

କ୍ୟାରିଆର : ସବୁବେଳେ ଦେଶ ପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି କରିବାକୁ
ଆଗର ଥିଲେ ଗୋଲଡ଼ିଂ । ସେଥିଲେ ସେ ନେତ୍ରିରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ । ଯୋଗକୁ ସେତେବେଳେ ବିତ୍ତୀ ବିଶ୍ୱ ସମଗ୍ର
ବିଶ୍ୱକୁ ଭୟଭାବ କରି ରଖିଥିଲା । ବିତ୍ତୀ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ରକ୍ତପାତ
ତାଙ୍କ ଭିତରେ ମୋହତଙ୍ଗ ଛାଇଦେଲା । ସେଠାରେ ରହିବା ତାଙ୍କ
ପକ୍ଷେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା ନାହିଁ । ଅତଃ ସେ ସେବାବହିନୀରୁ ଓହେ
ଆସି ଶିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଅଧ୍ୟାପନା କରିବା ସହିତ
ଲେଖାଲେଖ୍ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଆଗରୁ ତ ଲେଖାଲେଖ୍
ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷାକତାକୁ ଆସିବା ପରେ ତାହା ବିଶ୍ୱପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଯାଇଲା ।
୧୯୪୪ରେ ସେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତାଙ୍କର ବୃତ୍ତାଯେ ‘ଦି
ସାଯାର’ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ତାଙ୍କ ସଂକଳନର ଦେଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ
ମିଶ୍ରିତ ପଳ ପାଇଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିଲେ । ଏହାର ଫଳବସ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ସଂକଟ
ବୋଲ୍ ଭଲି ଲାଦି ହୋଇଗଲା ।

ସପଳତା : ୧୯୫୧ ମସିହା ସେବେମ୍ବର ସମାରେ ଗୋଲଡ଼ିଂ
ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରକାଶରେ ‘ଫେବର ଆଶ ଫେବର’ ପ୍ରକାଶନାକୁ ଏକ ଉପନ୍ୟାସ
ପଠାଇଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ସେମାନେ ଫେବରେ ଦେଲେ । ତେବେ
ଏହାପଛରେ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ କିଛି ଲୁକ୍କାଯିତ କିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ବୋଧନ୍ତୁ
କାରଣ ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରତ୍ୟୋଧ୍ୟାନର ଶିକାର ହୋଇଥିଲା ତାହା ଥିଲା
'ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପ୍ ଦି ଫ୍ଲୋଇଙ୍' । ଏହି ବହି ହିଁ ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ
ଗୋଲଡ଼ିଂଙ୍କ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଆଶି ଦେଇଥିଲା ।

ଅନୁତାପ

-କିରଣବାଳା ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ସେହିନ କୁସରୁମ ସାରଙ୍କ ପକେରଗୁ ଟ. ୫୦୦ ନୋଟିଏ ଗଲିପଡ଼ିଲା । ହାତ ସଫେରେ ସେ ମୋ ପକେଷ୍ଠ ହୋଇଗଲା । ଖୋଲତାଡ଼ ବସୁତ ହେଲା । ମୋ ପରି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପୁଆରୁ ଦୋଷ ଦେବ କିଏ ? ଦୋଷା ହେଲା ଶାତରୁ ଭୋଲ । ମାଡ଼ରେ କୁଆ ଛୁଆ ଉଡ଼ିଗଲା । ଟଙ୍କା ମିଳିଲାନି । ଥୁଲେ ସିନା ପାଇବ । ଥୁଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ‘ଗୋର’ ହୋଇଗଲା । ଶାତରୁ ବସୁତ ଭାବପ୍ରବର୍ଷ ପିଲା । ଲଜ୍ଜା, ଅପମାନରେ ସେ ଆମ୍ବହତ୍ୟା କରିଦେଲା । ବାଡ଼େଇଥିବା ମନୋଜ ସାରଙ୍କ ହୃଦୟରେ କି ପ୍ରକାର କମ୍ପନ ହୋଇଥିବ, ସେ ଜାଣିଥିବେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଯେମିତି ପାଗଳ ହୋଇଗଲି, କାହାକୁ କିଛି କହିପାରି ନ ଥିଲି । ଅନେକ ବର୍ଷର ‘ଅତାତ’ ଆଜି ବି ମୋତେ ଅମ୍ଭିର କରୁଛି । ମୁଁ ଚାକିରି କଲି । ରିଟାଯାର ହେଲି, ସୁଖୀ ମୁହସିନୀବନ ଅତିବାହିତ କରୁଛି । ହେଲେ ଶାତରୁର ମୁହଁଟା ସ୍କୁରିର ପାଇଁଶ ତଳୁ ଚିକିତ୍ସକରି ଆଜି ବି ଜଳୁଛି । ଏତେଦିନ ପରେ ଏକଥାକୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବି ବୋଲି ଚିନ୍ତା କଲି । ଜଣେ ବଶୁଳ୍କ କହିଲି- ତୁମେ ପରା ‘ଗପ’ ଲେଖୁଛ । ମୋର ଏହି ‘ସାକାରୋକ୍ତ’ ଚିକୁ କାହାଣୀର ରୂପ ଦେବ । ଏହା ହେବ ମୋର ଅନୁତାପ । ବିଚରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶାତରୁ ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ।

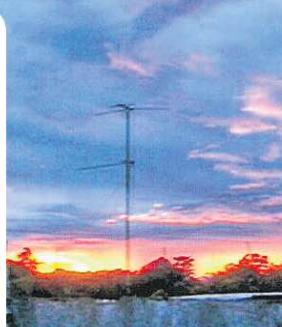
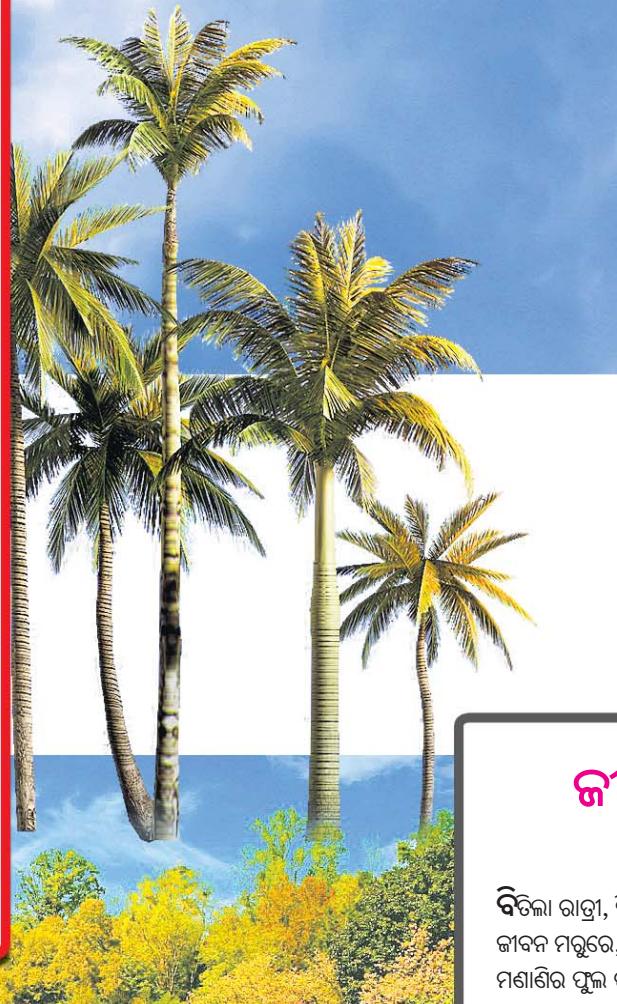
-୮୭, ଗୌଧୂରା ଭବନ, ବରମୁଖୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତତ୍ତ୍ଵ

- ଅନିଲ ବୋଇତି

ଆରେ ମୋ ଓଷଧ ଆଣିକି ଦିଅ । କହୁ କହୁ କାଶି ପକାଉଥାନ୍ତି ଗଜାଧର ବାବୁ । ମାରା ଦେବୀ ସେପରୁ ବଢ଼ିପାଇବି ପାଶି ଗ୍ଲାସ ଧରିବି ଆସିକହିଲେ ନିଆ ପାଣି ପିଇ ଦିଅ ଚିକେ ଭଲ ଲାଗିବ । ପାଣି ପିଇଲେ ଭଲ ତ ଲାଗିବ ହେଲେ ମୋ ଓଷଧ ଆଣିଛ ନା ନାହଁ । ନା ଆଣିନି । କଣ ହେଲା ଆଣିନ ? କ’ଣ କରିବି ମୋ ପାଖରେ ପଇସା ନ ଥିଲା । ଆରେ ମୋ ଭରା ଟଙ୍କା କ’ଣ ହେଲା କି ? ପୁଆ ବୋହୁ ଆସିଥିଲେ ତାଙ୍କ ସହିତ ନାତି ଗୋକାଗା ବି ଆସିଥିଲା । ଖେଳନା ପାଇଁ ଜିବି କରିବାରୁ ତା ପାଇଁ ଖେଳନା କିଣି ଦେଲା । ଏଇଥର ଭରା ଟଙ୍କାରେ ଭୁମି ଓଷଧ ଆଣିଦେବି । ଆଉ ପୁଆ ବୋହୁ ଆମ ପାଇଁ କ’ଣ ଆଣିଥିଲେ । ମାରାଦେବୀ କିଣି ସମୟ ରୂପ ରହି କହିଲେ ପୁଆ କହିଯାଇଛି ଏଥର ଭାଗ ବଞ୍ଚା କରିଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ବାପାଙ୍କର ଯୋଗ ଅବସ୍ଥା କେତେବେଳେ କୋର କଥା । ଏତକି କହି ମାରା ଦେବୀ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଗଜାଧର ବାବୁଙ୍କର ବି କାଶ ବନ୍ଦହେଲେଇଯାଇଥିଲା ।

- ଛେଣ୍ଟ କଲୋମୀ, ରାଉରକେଲା

ଧୂନ

- ଡ. କିଶୋର ମହାନ୍ତି

ଧୂନ ଚଳିଛି
ଅହୋରାତ୍ର
ଅବିରତ
ଆରୋହୁ ଅବଗୋହ
ରାଗ ଖମ୍ବାର
ମ ଆଁ ମହାର
ଅବା ଗୁଜ୍ଜରି ଗୋଡ଼ା
ଜୀବନକୁ ଅନୁରଣିତ କରୁଛି
ପ୍ରଳମ୍ଭ ରାଗ
କମ୍ପମାନ ନିଃଶ୍ଵାସ ପ୍ରଶ୍ଵାସ
ଧୂନର ଏକ ଅମୃତ ଆହୁଦ
ପ୍ରଶବ ରାଗ ମିଶି ଯାଉଥାଏ,
ଗୋଟାଏ ଆକାପ
ରହି ରହି ଶାବକ ଚକ୍ରରେ
ଘୁର୍ମୟ ମାନ ବଳୟଭିତରେ
ବିହୁଟିଏ ଧୂନ
ଜୀବନକୁ ସଂଜୀବନୀ ଦେଉଥାଏ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଓ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟରେ
ଧୂନର ସଂଭୂତ ଭୂମି ଓ ଆକାଶ
ଧୂନର ମାନ୍ୟବର୍ଷରେ ଆବଦ ମହିମନ
ପୁରୁଷ ।

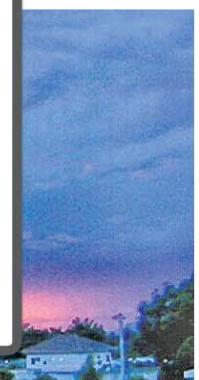
-ଲ-୫୦, ସେହୁର-୭
ସ୍ରୀ ଟି. ଏ., କଟକ-୧୪

ଜୀବାର୍ଣ୍ଣ

- ଅୟସକାନ୍ତ

ବିତିଲା ରାତ୍ରୀ, ବିଦାୟୀ ସମୟ-ପକ୍ଷ
ଜୀବନ ମରୁରେ, କଲବଳ ମଧୁମାସୀ
ମଣାଣିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାକର ଦେଖନ୍ତ ମୃତିର
ଫଳକ ପାଶେ
କୁଶ ବିଦ୍ର ଏ କୁତ୍ତ ସମୟ, ହୃଦୟ
ଛୁଲୁବା ଆଶେ
ଓେସିସ କହିଁ କୁହ ?
ପଥପ୍ରାନ୍ତରେ ମରୀତିକା ଭଲେ
ଚିକିତ୍ସକ ତହତର !!!

-ବନଧୂରୀ ମନିତ ନିକଟ
ସୁଦରଗଡ଼

କେବଳ କରିବା

যা হা কুষ্ঠে না কাহকি কেবল নিজে অভিনন্দন করিবাকু থুবা পিলু চমত্তি
কিম্বা নিজ রোল বিশ্বায়ের অমার খাঁ যেতে সচেতন টি কি ঘেটিত
থেক্ষি বিনেমার কলাকার চমত্ত যেমন যেমন দমদার হেব থেখপ্রতি বি দৃষ্টি
দেলখাআক্তি। দেশ্মানাহাতি হোম ব্যানরে নির্মিত হেতথুবা এক মানব
হলিউড রিমেক পিলুর মায়িকা কিং হেব কেমিতি অঙ্গ মানব
ভিতরে পাইনাল করিদেলো। এই ভূমিকা পাই কেবল
জগৎ হুঁ যোগ্য আৱ ঘে হেলে কৰানা। তেশু এই
পিলুরে কৰানাঙ্কু স্থাইন কৰায়িব বোলি কহিছিতি সে।
নিকচৰে নিজৰ ৪৪তম জুন্ডিন অবস্থারে ঘে এক
নূআ। বিনেমার ঘোষণা কৰিছিতি, যাহাৰ চাইলন
ৱহিছি ‘লালি ধিৰ চড়া’। ১৯১৪ৰে নির্মিত হলিউড মুভি
‘পৰেষ্ঠ গশ’ৰ এহা হেৱছি হিমা রিমেক। এহাৰ
নায়ক তম হ্রাঙ্ক ভূমিকারে দেখা দেবে অমার।
পুঁৰি এথপাই তাঙ্কু ৭০ কিগ্ৰা ওজন কলাইবাকু
পতিব। অতুল কুলকুৰ্ণ্ণা এই পিলুৰ কাহাণী রচনা
কৰিছিতি। অমার খাঁ প্ৰতিষ্ঠনৰে প্ৰয়তি হেবাকু
যাইথুবা এই পিলুৰ নিদেশনা দেবে ‘বিশ্বেত
সুপৰৱ্যুৰ’ৰ নিৰ্দেশক অন্তৰ্ভুত চনন। ‘লালি
ধিৰ চড়া’ৰ শুচি চলিতৰ্বৰ্ষ অঙ্গোবৰৱে আৱস্থা
হেব এবং আসন্তৰ্বৰ্ষ তিষেব্যৱে রিলিজ
হেবাৰ যোজনা রহিছি।

ବ୍ୟାପକ
ବ୍ୟାପକ

ପରିଶିଳ

ବ୍ୟାକରଣ ପାଇଁ ତୁମିକାଟିଏ ପାଇସା ପରେ ଓଳିଉଠର ପାଇଗଲପ୍ରେମୀ ସବ୍ୟସାଗା କେମିଟି ଖୁବିରେ ଉଛୁଲୁଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ-ଛତିଶଗତି ପିଲି ‘ମାଲ ମହୁ ଜୀବନ ମାଟି’ : ଭାଗ୍ୟର ନୋ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି’ରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିବ । ଅବଶ୍ୟ ଏହାପୂର୍ବ ତାଙ୍କ ଅଭିନିତ ଅନେକ ସିନେମାରେ ମିଳିଥିବା ଭିନ୍ନ ସ୍ବାଦର ଗୋଲାଗୁଡ଼ିକୁ ବେଶ ସୁଚାରୁ ରୁପେ ଛୁଲାଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଦୂଆ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ‘ଅଭିମାନ’ରେ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଛି ଏକ ମନଲାଖୁ ଭୂମିକା । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହନ୍ତି, ‘ମନପସନ୍ଦର ରୋଲଟିଏ କିଏ ବା ନ ଚାହେଁ ? ପ୍ରଥମ କଥା ହେଲା ଏହି ପିଲ୍ଲାର ଟାଙ୍କଟି ‘ଅଭିମାନ’ ମୋତେ ବେଶ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଯେଉଁ ଭୂମିକାଟି ମିଳିଛି ସେ ବିଷୟରେ ଏବୋଠାରୁ କହିବି ନାହିଁ । ସେଥିରେ ଅନେକ କିଛି ସେଶାଳ ରହିଛି । ଦର୍ଶକ ଯେତେବେଳେ ସିନେମାଟିକୁ ପରଦାରେ ଦେଖୁବେ ସେ ବିଷୟରେ ଜାଣିପାରିବେ । ସିର୍ଜାର୍ଥ ମୁକ୍ତିକ (ପୂର୍ବରୁ ସାଥକ ପିଲ୍ଲସ) ବ୍ୟାନରରେ ସାତାରାମ ଅଗ୍ରଭାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରୟୋଜିତ ଏହା ହେଉଛି ୨୭ ତମ ଲକ୍ଷିତ । ଖାସ କଥା ହେଲା ଏଥରେ ସବ୍ୟସାଗାଙ୍କ ସହ ସ୍ତ୍ରୀଶୋଭାର କରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପଧୁଲାର ଯୋଗି ଅଞ୍ଜଳା । ପିଲ୍ଲାଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି ମୃଦୁଯୁଞ୍ଜୟ ସାହୁ (ବାପି) ଏବଂ ସ୍ଵର ସଂଘୋଜନା କରିଛନ୍ତି ବିକାଶ ଦାସ ।

ଏବେ କୋ ଟେଲିଫିଲ୍

କିଛି ମାସ ହେବ ଗୋଟିଏ କଥାକୁ ନେଇ ସ୍ଵପରକ୍ଷା ପ୍ରଭାସ ଚନେନସନରେ ଥୁଲେ । କେମିତି
ବା ଚନେନସନ ହେବେ ନାହିଁ କହୁନାହାନ୍ତି ? ‘ଶାହୋ’ ପିଲ୍ଲାର ଶୁଣି କେମିତି ଶେଷ ସେ
ନେଇ ସେ ଦିନ ଗଣ୍ଯଥିଲେ । କାରଣ ପିଲ୍ଲାରାଇକେଶନରେ ଯେମିତି କିନିଏ ହେଲେ ଶୁଣି ନ
ରହେ ଏବଂ ତାହା ‘ବାହୁବଳୀ’ ଠାରୁ ଆହୁରି ଆଗ୍ରହୀତ ହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ବେଶ ସତକତାର
ସହ ଶର୍ମ ଦେଉଥିଲେ ସେ । କେବଳ ସେ ନୁହେନ୍ତି ସମୟ କଳାକାର ନିଜ ଭୂକିଳା ଏବଂ
ଶର୍ମା ବେଶ ଶୁଣୁଥିବା ଦେଉଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାସ କହୁନ୍ତି, ‘ଶାହୋ’ ଶୁଣି
ସମୟରେ ଅନେକ ମଙ୍ଗା ହୋଇଛି । ହେଲେ ତା’ ଭିତରେ ଆମେ ନିଜ ରୋକ୍ତି
କେବେ ଅବହେଳା କରିମନ୍ତୁଁ । ନିକଟରେ ଏହାର ଶୁଣି ଅଣ୍ଟିଆରେ ହେଉଥିଲା ।
ହତୀତ ବର୍ଷା ହେବାରୁ ଆମାକୁ କେବୁଳ କାର ଭିତରେ କିଛି ଘଣ୍ଟା କମାଇବାକୁ
ପିଥିଲା । ତେବେ ଏହି ପିଲ୍ଲାଟି ନିଶ୍ଚଯ ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼
ଦିଶାଏ ରହିଛି । ମୁଁ ଭ. କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ବ୍ୟାନରରେ ଏହି ପିଲ୍ଲାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି
ସୁଜିତ । ପ୍ରଭାସ-ଶ୍ରୀଦା କପୁର ଅଭିନୀତ ‘ଶାହୋ’ ଡିନୋଟି ଭାଷା-ତାମିଳ, ତେଲୁଗୁ
ଏବଂ ହିନ୍ଦୀରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଉଚ୍ଚ ଆଙ୍ଗଳୀ-ଥୁଳାର ସିମେନାର ବଜେଟ ରହିଛି
ପାଖାପାଖା ୫୦୦କେଟି । ପିଲ୍ଲାଟି କଳିତର୍ବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ରେ ଭିତରେ ହେବାକ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଆପାକ୍ଷନମାଳା ପାଇଁ..

ଭଲ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଯଦି ହାତରୁ ଖୀୟାଏ ତେବେ ପୁଣି ଥରେ ମିଳିବା ମୁସିଲି । ତେଣୁ ଯେମିତି ହେଉ ପଛକେ ଏହାକୁ କିଣିବାକୁ ପଢିବ । ସେଥିଥାଲ୍ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଗୁଣା ଦେବାକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ରାଜି ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ସେ କିଏ ଜାଣନ୍ତି ? ଦିନିଶା ରତ୍ନାୟ ଅଭିନେତ୍ରୀ ତମନା । କଥା କ'ଣ କି ପଣ୍ଡିମା ବନ୍ଦେରେ ସେ ଏକ ବିଳାସମାୟ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ କିଣିବାକୁ ମନ ବନାଇଲେ । ରାତର ସାଗର ଉପକୁଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ଆକର୍ଷଣୀୟ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଯେତେବେଳେ ମୂଲିଚାଲ କରାଗଲା ତାହା ଶୁଣି ମନଙ୍କ ଆଖୁ ଖୋସି ହୋଇଯାଇଥିଲା । କାରଣ ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଏହାକୁ ଅଧିକ ରେଣ୍ଟର ନେବାକୁ ଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖୁ ସେ ଏକ ଅଭିନ ଉପାୟ ଆପଣେଇଥିଲେ । ଏକାଥରେ ସ ଏହାର ଦୁଇ ଗୁଣା ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ରାଜି ବୋଲି କହିବା ପରେ ମୂଲିଚାଲ ଆଉ ଗେଲ ନ ଥିଲା । ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଏହି ମନପଦସର ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ କବଳ ସେତିକି ମୁସେଁ ଏହାର ଜଣ୍ଠେରିଯର ଜାଇନ୍ ପାଇଁ ସେ ୨ କୋଟି ଖର୍ଚ୍ଚ ରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ବୋକ୍ସଗାର

ପୁଥମ ଦରମା ଟଙ୍କା ବୋଉ ହାତରେ ଦେଇଥିଲି

ରାଜ୍ୟପାଳ ପୁରସ୍ତ ଅବସରପ୍ରାୟ
ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରକୃତିବହୁ ରାଜକିଶୋର
ପାଣିଗ୍ରହୀ ନିକ୍ଷେପ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର
ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କୁହୁଛି...

ଖୋର୍କ୍ଷ ଜିଲ୍ଲା ବେଗୁନିଆ କୁକ ଅନ୍ତର୍ଗତ କଣ୍ଠବାଡ଼ ଗାଁରେ ମୋର ଜନ୍ମ। ମୋତେ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଗ ମାସ ହୋଇଥିଲା ବାପାଙ୍କର ଅକାଳ ବିଯୋଗ ହେଲା। ଭାଇଭାଇଙ୍କର ଅଶ୍ଵଦେଖା, ନାନା ଲୋକଙ୍କ ନାନା କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ବୋଉ ତା' ମନୋବଳକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ସହ ମୋତେ ମଣିଷ କରିବାକୁ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ିଲା। ବାପଘର ଆଣିଥିବା ସୁନାରୂପା ବିକି, ପର ଘରେ ପାଇଚି କରି ସେ ମୋ କରିବା ପରେ ମାମୁଘର ରହି ପଢ଼ିଲି। ମାମୁଘର ନିକଟପୁ କଳାପଥର ହାଇସ୍କୁଲରୁ ୧୯୭୦ରେ ଏକାଦଶ ପାସ କରିବା ପରେ ଗଢ଼ତରା ମଧ୍ୟ ଛଂତାଙ୍ଗୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାସିକ ଚାଲିଶ ଟଙ୍କା ପାଉଣାରେ ତାକିରି ଜାବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି। ପ୍ରଥମ ମାସର ଦରମା ବୋଉ ରେ ଦେବାରୁ ସେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା। ଦୁଇଟଙ୍କାରେ ନିତିଆଟିଏ କିଣି ଜଣ୍ଠ ଦେବତା ଶ୍ରୀ ବାଲୁକେଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଖରେ ଭୋଗ କରି ମୋର ଜଳ କାମନା କଲା। ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୫ ବର୍ଷ ଶିକ୍ଷକତା କରିବା ରେ କଟକଟୁତ ରାଧାନାଥ ତ୍ରୈନିଁ ସ୍କୁଲରେ ସିଟି କଲି। ସିଟି ପାସ ନରି ୧୯୭୪ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବୁଝ ତନକା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଲି। ୧୯୭୫ରେ ବେଗୁନିଆ କୁକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭୁଆଶୁଣି ପାଚଣା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମୋର ବଦଳି ହେଲା। ଏହିପରି ଆହୁରି କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଯିବା ପରେ ଶେଷରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀରେ ଆଇ ବେଗୁନିଆ ସମିତି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୧୦୦୨ରେ କାନ୍ତିରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲି। ତେବେ ଶିକ୍ଷକତା ସହିତ ଘରୋଇ ଭବେ ଆଇ.୧., ବି.୧. ଓ ବି.୭ତି। ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି ସେଥିରେ ଉରାର୍ପି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲି। ତା' ଛଢା କାକିର କାଳ ଭିତରେ ସରକାରଙ୍କ ତରପୁ କେତେଥର କରୁଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କୃତ ସୁରକ୍ଷା, ସର୍ବିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ(ସମବ୍ୟକ୍ତ, ଉଦୟ ୧ ୩ ୭ ମାଗ, ସହଯୋଗ, ଉଦ୍ବେଷ ୧,୨,୩ ଓ ୪ ଭାଗ, ଭୂମିକା, ସାମାଜିକ, ଜନ, ସଂଯୋଗ ୧ ୩ ୨ ଭାଗ, ମାନା, ଜାଗତି ଲତ୍ୟାଦି)ର ଗ୍ରେନ୍ଡି ନେଇଥିଲି। କେବଳ ତ୍ରୈନିଁ ନେଇଥିଲି ତାହା ବୁଝେ ଅନେକ ଥର ଜିଲ୍ଲା ନିକ୍ଷେପାରା ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏ ନେଇ ତାଲିମ ବି ଦେଇଥିଲି। ଏହି ୧୯୭୪ ଭର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ଞାନକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋତେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ରାଜ୍ୟାଳ୍ୟ ପୁରୁଷାର ମିଳିଥିଲା। ତେବେ ଶିକ୍ଷକତା ଜାବନ ବାଦ ବିଭିନ୍ନ ସତେନତା ଧର୍ମୀ (ଯେମିତିକି ଶିକ୍ଷା, ସ୍ବାୟମ୍, ପରିବେଶ, ନିଶା ନିବାରଣ, ଏତେ, କନ୍ୟାଭ୍ରଣ ସୁରକ୍ଷା, ଗୋପନୀୟ ସୁରକ୍ଷା, ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଅବହେଲା ନ କରିବା ଆଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ) ଲେଖା ଲେଖାବାରେ ମୋର ବିଶେଷ ରୁକ୍ଷ ଥିଲା। ଯା' ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଖଣ୍ଡ ସତେନତା ଧର୍ମୀ ପୁସ୍ତକ ମୋର ପ୍ରକାଶ ପାଇସାରିଲାଣି, ଯାହାକୁ ମୁଁ ବିଭିନ୍ନ ସଭାସମିତିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଗଲାବେଳେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମାରଣାରେ ବାଣି ଥାଏ। ଲେଖାଲେଖା ସହିତ ଗଛ ଲଗାଇବା ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ଜନ୍ମବେଳେ ସ୍ଵର୍ଗ କରାଇବା ଗରେ ବି ମୋର ଅନେକ ଭୂମିକା ହରିଛି। ଯେଉଁଥିପରି ଯା' ଭିତରେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷାବିତ ଓ ସମାଜଦେବୀ ଭାବେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୨ ଭର୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ମର୍ଜିତ ଥଥା ସନ୍ନାମିତ ହୋଇସାଇଛି।

କାହିଁରୁ ଫରେ ପ୍ରେମର ରସ, ସହଜେ ପିଟନା ପ୍ରେମର ଫାଣ

ସାଥୀ

-ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର

କାଳିଆପାଇଁଲୋଡ଼ା ରାଉତପଡ଼ାର ପାଠ

ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରଙ୍କ ସେବାକୁ ନେଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଥା, ପରମପାଠ ରହିଛି । ଏଥୁପାଇଁ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ନିଯାଜିତ କରିଥାନ୍ତି ସେବକ ଓ ଭକ୍ତଗଣ । ତେବେ ବିଭୁ କୃପାରେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥିବା ଭକ୍ତ ବର୍ଷର ଅନ୍ୟ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା ରଥ୍ୟାତ୍ରା ପାଇଁ ଶ୍ରୀଜାନ୍ଧାରଙ୍କ ନିମାତେ ପଠାଇଥାନ୍ତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପାବସ୍ତ୍ର । ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବାରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପ ଧନ୍ୟ ମନେକରନ୍ତି ଏମାନେ । ଏଥୁପାଇଁ ଏହି ଗୀତ ନିଆରା ପରିଚୟ ବହନ କରିଥାଏ ।

ଗୀର ନାଁ ରାଉତପଡ଼ା: ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ବେଗୁନିଆ କୁକୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାଉତପଡ଼ା ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ରାଉତପଡ଼ା ଗୀର । ଏହି ଗ୍ରାମର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଶ ବାସିଦା ବୁଣାକାର ସମ୍ପଦାୟର । ପ୍ରତିବର୍ଷ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ରଥ୍ୟାତ୍ରା ସମୟରେ ପାଠବସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ଏହି ଗୀର ବୁଣାକାର ସେବକମାନେ ।

କେବେଠାବୁ: ପ୍ରାୟ ୧୯୯୭ ମସିହା ଅର୍ଥାତ୍ ଦାର୍ଯ୍ୟ ୨୭ ବର୍ଷ ଧରି ଏହି ଗୀର ପ୍ରାୟ ୨୫ଟି ବୁଣାକାର ପରିବାରର ୧୨୦ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀମଦିତକୁ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବତ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଜାନ୍ଧାରଙ୍କ ସେବାକାରୀ ପାବସ୍ତ୍ର, ଲୁଗା, ଘୋଡ଼ିଶି ପରି ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁଷବିଧିର ବସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ୨୦୧୪ରେ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ନବକଳେବର ବେଶ ପାଇଁ ଶା ହାତ ଓସାର ରାତ ଲମ୍ବ, ୨ ହାତ ଓସାର ୧୨ ହାତ ଲମ୍ବ ଏବଂ ୨ ହାତ ଓସାର ୧୪ ହାତ ଲମ୍ବର ଶା ମୂର୍ଖ ଲେଖାଏଁ(ଖଣ୍ଡଗ୍ରୂପ) ଏବଂ ୨ ହାତ ଓସାର ୧୪ ହାତ ଲମ୍ବର ୨ ମୂର୍ଖ(ଖଣ୍ଡଗ୍ରୂପ), ୨ ହାତ ଲମ୍ବ ସାଥେ ୨ୟ ଓସାରର ୪ ମୂର୍ଖ(ଖଣ୍ଡଗ୍ରୂପ)ର ୨ ସେଚ ଲେଖାଏଁ ତାରାବିଳି ପାଠ ପଠାଇବାର ସ୍ଵୀଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ।

କି ପ୍ରକାର ର ବସ୍ତ୍ର ପଠାଯାଏ: ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ପବିତ୍ର ସେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଜଗପତି ମହାରାଜଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଥାବେଳେ ଏହି ଗୀର ବୁଣାକାର ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେକରନ୍ତି । ରଥ୍ୟାତ୍ରାର ପ୍ରାୟ ଗମାସ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀମଦିତ ପ୍ରଶାସନଠାରୁ ତାଲିକା ମିଳିବା ପରେ ଗୀର ସେବକମାନେ ପାଠ ବୁଣିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ରାମନବମୀଠାରୁ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଗି ପାଠମରିକ ରାତିନାଟିରେ ରଙ୍ଗ, ସୁତାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାପରେ ବସ୍ତ୍ର ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ଚିତ୍ତବର୍ଷ ରଥ୍ୟାତ୍ରା ପାଇଁ ଚେହେଲି ପାଠ, ବଡ଼ଦିନର ବେଶ ପାଇଁ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ

ପାଠ, ସାତବାର ପାଇଁ ୭ ରଙ୍ଗର ଖୁଣ୍ଝାଆ ପାଠ, ସୁତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୨ ପ୍ରକାରର ଘୋଡ଼ିଶି, ୩୫ ପ୍ରକାର ଲୁଗା, ଦେବମ୍ବାନ ପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ୧୦୮ ଗରାବନ୍ତୁ ଜଳ ପାଇଁ ଗାମୁଛା ପଠାଯାଇଛି । ସେହିପରି ୨ ହାତ ଓସାର ୪୦ ଗଜ ଲମ୍ବ ନାଲି ରଙ୍ଗର ୧ ସେର, ୨ ହାତ ଓସାର ୧୪ ଗଜ ଲମ୍ବ ସବୁଦିଆ ରଙ୍ଗର ୧ ସେର ଏବଂ ୨ ହାତ ଓସାର ୧୦ ଗଜ ଲମ୍ବ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ୧ ସେର ପାଠ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁଣ୍ଡ ସେବାରେ ଲାଗି ପାଇଁ ଯାଇଛି । କଂସାରି ରପି ସଂସାର, ବାସନାବନ୍ଦ ଶୃଙ୍ଖଳା, ରାଧାମାଧାର ହୃଦୟେ, ତେୟାଜ ବ୍ରଜପୁରାତୀ ଲେଖାଥିବା ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ନାମକ ଏକପ୍ରକାର ପାଠ ଠାକୁରଙ୍କ ନିତିଦିନିଆ ରାତି ବଡ଼ଦିନର ବେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଯାଇଛି । କନ୍ଦନରଙ୍ଗି ନାଲକନ୍ଦନ ମଣିତ ଗଣ୍ଡୁଗ ଶ୍ରୀତଶାଳୀ ଲେଖାଥିବା ଠାକୁରଙ୍କ ବଡ଼ଦିନର ବେଶ ପାଇଁ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ପାଠ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇଛି । ଏହି ପାଠର ଲମ୍ବ ୨୭ ହାତ ଥିବାବେଳେ ଓସାର ୩୦ ଇଞ୍ଚ । ସେହିପରି ସପ୍ତବିଶ୍ରୁତ ମାଧବ, ସୁଦର୍ଶନ, ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ସୁତ୍ରଦା, ଭୂଦେବୀ ଏବଂ ସୁଦେବାଙ୍କ ପାଇଁ ସୁତାର ପ୍ରକାରର ଘୋଡ଼ିଶି ପଠାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବା ଲାଗି ବର୍ଷର ଅନ୍ୟ ସମୟ ପାଇଁ ୩୦ରୁ ୩୫ ପ୍ରକାରର ଲୁଗା ଯଥା-ନେତ୍ରବା, ବୋଇରାଣୀ, ପତମା, ଚଣାଖୋଟା, ମଳମଳ, ଶ୍ରୀମୁଖ ଓତା, ଗଦିପୁଟା ଆଦି ବସ୍ତ୍ର ପୁରାକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

ସେବାରେ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ : ରାଉତପଡ଼ା ଗୀର ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ଅଶୋକ ଦାସ, କେଳାସତ୍ର ଦାସ, ରବାନ୍ତ୍ର ଦାସ ଓ ଅରକ୍ଷିତ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରମୁଖ କୁହନ୍ତି, ମହାପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବାରେ ପାଠ, ଲୁଗା ଓ ଗାମୁଛା ଆଦି ବସ୍ତ୍ରକୁ ଯୋଗାଇବାରେ ଖଣ୍ଡା ବ୍ୟବଲ୍ଲାପିତା ରହିଛି । ଏହି ଗୀର ପାଠ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁରେ ବୁଣାକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନାରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ମିଳନାହିଁ । କଞ୍ଚାମାଳର ଅଭାବ ରହୁଥିଲେ ବି ଠାକୁରଙ୍କ ସେବାରେ ଆନନ୍ଦ ମିଳିଥାଏ ।

-ଲୋକନାଥ ମଣ୍ଡି, ବନବିହାରୀ ବେହେରା

କେଳୀଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୁଣ୍ଡଲମାଙ୍କ
* ଗମୁଛା ଶ୍ରୀତଶାଳୀ
ଚନ୍ଦନଚିତ୍ତ ନୀଳକନ୍ଦନ କର
* ପାଠବସନ ବନମାଙ୍କ
କେଳୀଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୁଣ୍ଡଲମାଙ୍କ
* ଗମୁଛା ଶ୍ରୀତଶାଳୀ
ଚନ୍ଦନଚିତ୍ତ ନୀଳକନ୍ଦନ କର
* ପାଠବସନ ବନମାଙ୍କ
କେଳୀଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୁଣ୍ଡଲମାଙ୍କ
* ଗମୁଛା ଶ୍ରୀତଶାଳୀ
ଚନ୍ଦନଚିତ୍ତ ନୀଳକନ୍ଦନ କର
* ପାଠବସନ ବନମାଙ୍କ
କେଳୀଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୁଣ୍ଡଲମାଙ୍କ
* ପାଠବସନ ବନମାଙ୍କ

ಹ್ಲಾ ಹ್ಲಾ

ಮನೆ ರಹ್ನು

ಸಾರ ಪಪ್ಪು ಪ್ರಶ್ನ ಪರಾಬಾರು ಯೇ ಉಭರ
ದೇಳ ನ ಪಾರಿ ಕಹಿಲಾ-ಆಜಿಕಾಲಿ ಮೋರ ಕಿಂಚಿ
ಮನೆ ರಹ್ನು।

ಸಾರ- ಕಹಿಲ್ಲು ದೇಖ್ ಮೋ ಹಾತರು ಕೆಬೆ ಮಾತ್ರ
ಖಾತ್ಯಾಲ್ಲು?

ಪಪ್ಪು- ಪೂರ್ ಶ್ವಾಸಬಾರಾ!

ಸಾರ- ಏಳಣ ಕೆಮಿತ ಮನೆ ರಹ್ನಿಲಾ?

ಪಪ್ಪು-ಸಾರ ಮೋರ ಪ್ರಾಣಿಕಾಲರೆ ನುಹ್ಯೆ
ಥ್ರಾಗಾರೆ ಏಳ ಸಮಸ್ಯಾ ಹೇಳಿ.

ಅಬಿಬಾಹಿತ

ರಮೇಶ ಗೋಪಾಲಕ್ಕು-ತಡೆ ಆಯಿ ೪೦ ಬರ್ಷ
ಹೇಲಾಶಿ ಬಾಹಾ ಹಭನ್ನು ಕಾಹೀಕಿ?

ಗೋಪಾಲ-ಮಾ' ಕಹಿಲಾ ಮೋ ಮುಂಬ್ಕು ಯೆಳ
ಕ್ಷಿಂಘ ಏಹಿತ ಬಾಹಾ ಕರೆಜಬಿ, ಯಿಂದ ಆಧಾರ

ಕಾರ್ಡರೆ ಬಿ ಸ್ವಾಧರ ದೇಹಾಯಾಭಧ್ಯಾಬಿ

ಯೆಳಥ್ಯಾಪಾಲ ಆಂತಿ ಪರ್ಯಂತ ಬಾಹಾ
ಹೋಲಪಾರಿಲಿನಿ।

ಕ್ರೂಪ

ಬಾಪಾ ಪುಂಬ್ಕು- ಆಕಿ ಇರ ಏಟೆ ಶಾತ್ರ
ಜಣಾಪತ್ರಾಂತಿ. ತೋ ಮಾ' ಕ'ಣ

ಪೂರಾ ಪೂರಿ ಕ್ರೂಪ ರಹಿಷಿ।

ಪುಂ- ಸರು ಮೋ ಪಾಳ್ ಹೆಳಿ ಬಾಪಾ।

ಬಾಪಾ- ಕ'ಣ ಕರಿಹ್ನು ಕಿರೆ?

ಪುಂ- ಮಾ' ಮತೆ ತಾಙ್ ಲಿಪ್ತಿಕ್ ಮಾಗಿಲೆ।
ಹೆಲೆ ಮ್ಯಾ ಭೂಲಿಗೆ ಪೆತ್ತಿ ಕೂಡಿಕ
ದೆಳದೆಲಿ।

ಬಾಪಾ- ಯಾಹಾ ಹಭ ಏಟೆದಿನ ಪರೆ
ಗೋಟೆ ತಲ ಕಾಮ ಕರಿಹ್ನು।

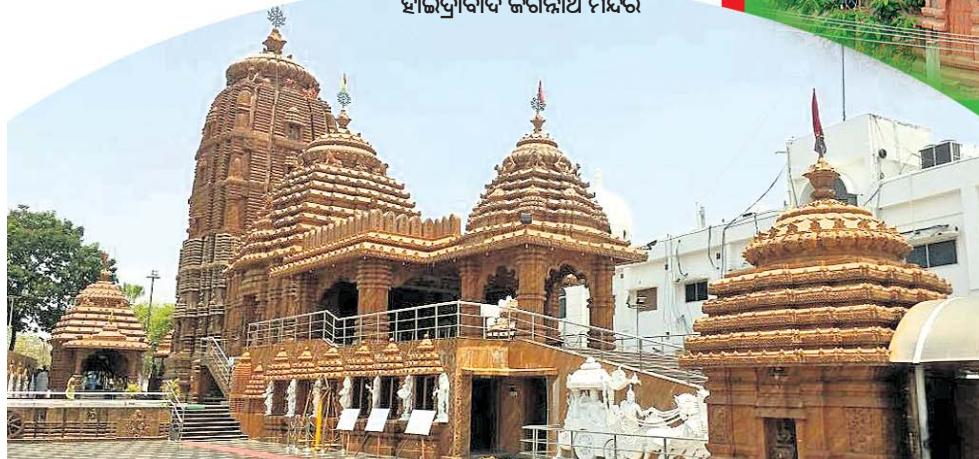

ଜଗତର ନାଥ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ତାଙ୍କ ରୂପ ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର,
ମହିମା ବି ସେମିତି ବିଶ୍ଵବିଖ୍ୟାତା ଜ୍ଞାନ ସେଇଥିପାଇଁ
ତ ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ନିମାତେ ଦୂରଦୂରାକ୍ଷର ଭକ୍ତଗଣ
ବଡ଼ଦେଉଳକୁ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ତାଙ୍କ ଦେଉଳ ଅର୍ଥାତ୍
ପୁରୀର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର କଥା କାହାକୁ ବା ଅଗୋଚର!
ହେଲେ ଜାଣନ୍ତି କି ପୁରୀର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ପରି ଓଡ଼ିଶା
ବାହାରେ ବି ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଏମିତି ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର
ଅଛି, ଯେଉଁଠି ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଆଉ
ଭରିନୀ ସୁଭଦ୍ରା...

ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର: ହାଇଦ୍ରାବାଦର ବଞ୍ଚାରା ହିଲ୍ ନିକଟରେ
ଅଛି ଏକ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର, ଯାହା ୨୦୦୫ରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ସୂଚନା ରହିଛି।
କୁହାୟାଏ, ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ ସବୁବାରେ କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକମାନଙ୍କର
ମିଳିତ ସହଯୋଗରେ ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି। ସେହିପରି ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ
ମନ୍ଦିରର କିଛିଟା କାରୁକାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁକରଣ କରି ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିରକୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି
ବୋଲି ଅନେକେ ମାତ୍ର ଦେଇଥାଅଛି। ବିଶେଷକରି ଏହି ମନ୍ଦିରର ଶିଖରଟି ଖୁବ୍
ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଥାଏ। ସ୍ୟାଞ୍ଚଲ୍‌କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ମିତ ଉଚ୍ଚ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରରେ
ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁରଦ୍ରାଙ୍ଗ ବ୍ୟତୀତ ମା'ଲ୍ଲୀ, ଦେବ ଦେବ ମହାଦେବ,
ଗଣେଶ, ହୃଦୀନାନୀ, ନବଗ୍ରହ ଜତ୍ୟାଦି ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଉଥିବା
ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରା ବି ଏଠାରେ ଧୂମଧ୍ୟାମରେ ପାଳନ
କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦର୍ଶକଙ୍କଟ ବେଶ ଭିତ୍ତି ଜମିଥାଏ।

ରାଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର: ସ୍ବର୍ଗନାୟାୟୀ, ରାଶ୍ରୀତ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରକୁ
ବରକାଗଢ଼ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ରାଜା ଠାକୁର ଅନ୍ତି ନାଥ ଶାହଦେବେ ୧୯୯୧
ମସିହାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯଥିଲେ। ଏହା ସ୍ଥାନମ୍ଭ ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ନିର୍ମିତ
ହୋଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ୧୯୯୦ ମସିହା ବେଳକୁ ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ଭାଙ୍ଗିଗଲା। ଏହାପରେ

ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର

ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିରକୁ ପୁନରୁତ୍ଥାର କରିବା ପାଇଁ ସେତେବେଳର ବିହାର ସରକାର
ଓ କେତେକଣ ବିଶ୍ଵାସ ସହୃଦୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ। ଏଥୁ ୧୯୯୨
ମସିହାରେ ଏହି ମନ୍ଦିରର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ନୃତ୍ତନ
ଭାବେ ନିର୍ମିତ ଉଚ୍ଚ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର
ନିର୍ମାଣଶୈଳୀ ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର
ନିର୍ମାଣଶୈଳୀ ସହ ସାମାନ୍ୟ ସାମାଞ୍ଚ୍ୟ
ରହିଛି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ପୁରୀ ଭଳି ବି
ଏଠାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରା ବେଶ
ଜାକଜମକରେ ଅନୁସ୍ତନ ହୋଇଥାଏ।
ତେବେ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ନିର୍ମିତ
ହୋଇଥାଏ ଭକ୍ତମାନେ ଚାହିଁଲେ
ଏଠାକୁ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ପାହାଡ଼ରେ
ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ଯାଇପାରିବେ। ସେହିପରି
ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଗାଡ଼ିରେ ବସି ଯିବାର
ସୁରିଧା ମଧ୍ୟ ରହିଛି।

ଚେନ୍ନାଇପୁଣିତ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର:
ଚେନ୍ନାଇପୁଣିତ ରେଣ୍ଟି କୁପ୍ରମ ଗୋଡ଼ଠାରେ
ଥିବା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ବି
ବେଶ ଆକର୍ଷଣୀୟ। ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ
ମନ୍ଦିର ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏହି ମନ୍ଦିରର ଅନେକ
ସାମାଞ୍ଚ୍ୟ ରହିଛି। ପୁରୀ ମନ୍ଦିରରେ
ଯେମିତି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର
ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍ଗ ବିଗ୍ରହକୁ ନିମିକାଠରେ

ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ, ଠିକ୍ ସେମିତି ଚେନ୍ନାଇରେ ଥିବା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରରେ
ନିମିକାଠରେ ନିର୍ମିତ ବିଗ୍ରହମାନଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ତିନି ବିଗ୍ରହଙ୍କ
ବ୍ୟତୀତ ଏଠାରେ ଦେବ ଦେବ ମହାଦେବ, ଗଣେଶ, ମା' ବିମଳାଙ୍କୁ ବି
ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ। ପୁରୀ ରଥଯାତ୍ରା ପରି ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଧୂମଧ୍ୟାମରେ
ରଥଯାତ୍ରା ପାଳନ କରାଯାଏ। କିନ୍ତୁ ପୁରୀର ତିନି ବିଶ୍ଵାସକର ତିମୋଟି ରଥ
ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିବାବେଳେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ରଥ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ, ତାହା
ପୂରୀ ଶୈଳମଳେସ କ୍ଷିତିର ରଥ, ଯାହାକୁ କାଠ ଓ ରଜିନ କପଢାରେ ସୁନ୍ଦରିତ
କରିଦିଆଯାଇଥାଏ।

ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ କେବଳ ଏହି ତିମୋଟି ସ୍ଥାନରେ ରୁହେଁ,
ଅହସିଦାଦାଦ, ବାଞ୍ଚାଲୋର, ଦିଲ୍ଲୀ, ମୁଆ ମୁଘାଲ, ରାଜସ୍ଥାନର ଅଲାପ୍ତାର
ପଣ୍ଡିମବଙ୍ଗ ମିଦାପୁରଠାରେ ବି ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ।

ଚେନ୍ନାଇ
ଜଗନ୍ନାଥ
ମନ୍ଦିର

ବରପରେ ମହାପ୍ରଭୁ

ଜଗତର ନାଥ ହେଉଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ । ସେ ସର୍ବପୂଜ୍ୟ । ସର୍ବମାନ୍ୟ । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ତାଙ୍କର ଅସଂଖ୍ୟ ଭକ୍ତ । ନିକଟରେ ରୂପାୟାର କିଛି ଭକ୍ତ ତାଙ୍କ ଉଲ୍ଲିପ୍ତ ନିଦର୍ଶନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ସାଇବେରିଆର ଏକ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଓ ମା' ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ବରପର ବିରାଜକାଷ୍ଟ ପ୍ରତିମ୍ଭାର୍ତ୍ତ । ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ତାପମାତ୍ରା ସାଧାରଣତଃ - ୨୩° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ ରହିଥାଏ । ତଥାପି ଅନେକ ଭକ୍ତଙ୍କ ସମାଗମ ଏଠାରେ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଖଲକ ଦେଖିବାକୁ ସେମାନେ ଏଠାକୁ ଝୁଟିଆସିଥିଲେ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୂଜା କରିବା ସହ ଭକ୍ତମାନେ ଭଜନ ଗାଇଥିଲେ । ଆଉ ତାରି ତାଳେ ତାଳେ ନାଥିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ।

କାର୍ତ୍ତ୍ଵ କର୍ତ୍ତର

ଆଜିର- ଆକ୍ଷର ସୁରାସ

ଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଥିବା ଦର୍ଶକଟିଏ ପ୍ରଥମେ ଯାହାର କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣେ ଆଉ ଯାହାକୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଚରେ ଭେଟେ ସେ ହେଉଛି ଆଜକର ବା ଘୋଷକ। ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରା ଜଗତର ସେହିଭଳି ଜଣେ ଆଗଧାତ୍ରି ଆଙ୍କର ହେଉଛନ୍ତି ସୁବାସ ତତ୍ତ୍ଵ ଜେନା ଓରଫ ଚମ୍ପାଲୁ। ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯାତ୍ରାନ୍ତରୀକ୍ଷାନ ବାଘାୟତୀନ ଲୋକନାଟ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟତ ଏହି ସୁବ ଘୋଷକଙ୍କ ଘର ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସେଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଗୁଡ଼ି ଗ୍ରାମରେ। ପାଠ ତ ଭଲ ପଢୁଥିଲେ । ଏଥୁସହିତ କଳା ପ୍ରତି ଅଧିକ ରୁହି ଥିଲା । ଗୀ ଭ୍ରାମାରେ ପାର୍ଟ କରୁଥିଲେ । ସମସ୍ତେ କହୁଥିଲେ, ଏ ପିଲା କଳା ଲାଇନ୍‌ରେ ଆଗକୁ ଯିବ । ଏତିକିବେଳେ ଆଗକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ବଡ଼ଭାଇ ମାନସ କୁମାର ଜେନା । ନାନାଭାଇ ଯାତ୍ରାକୁ ଯାଉ । ଖୁବ ସୁନାମ ଅଞ୍ଜନ କରୁ । ଏହା ଥିଲା ବଡ଼ଭାଇଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବଡ଼ଭାଇଙ୍କର ପ୍ରେରଣାରେ ସୁବାସ ଆସିଲେ ଯାତ୍ରାକୁ । ମାନସ କେବଳ ସୁବାସଙ୍କୁ ଯେ ଯାତ୍ରାକୁ ପଠେଇ ଦେଲେ ସେକଥା ନୁହେଁ, ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଯାତ୍ରାରେ ଯେତିକି ମିଳୁଥିଲା ସେତିକିରେ ଚଲିବା ସୁବାସଙ୍କ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ନ ଥିଲା । ସେଥିଲାଗି ବଡ଼ଭାଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନିଯମିତ ଚଙ୍ଗ ପଠାଉଥିଲେ । ଫଳରେ ଯାତ୍ରାରେ ରହିପାରିଲେ ସୁବାସ । ସୁବାସ କହନ୍ତି : ଆଜି ସେ ଯାହା ହୋଇଛନ୍ତି ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ ପାଇଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସାକ୍ଷାତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର । ବାପଙ୍କୁ ହରେଇ ମଧ୍ୟ ସେ ବାପଙ୍କର ଅଭାବ ଅନୁଭବ କରିନାହାନ୍ତି । କାରଣ ବଡ଼ଭାଇ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବାପା ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ୧୦୦୪ରେ ସୁବାସ ଆସିଲେ ଯାତ୍ରାକୁ । ପ୍ରଥମ ପାର୍ଟ ଥିଲା ମୁକ୍ତେଶ୍ୱର ଅପେରା । ଜାହୁଥିଲା ଅଭିନୟ କରିବେ । ମାତ୍ର ସେତିକିବେଳେ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଜଣେ ଘୋଷକର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲା । ସୁବାସଙ୍କ ଭାବସ ବେଶ ଥିଲା ଆଜକିଂ କରିବା ପାଇଁ । ପୁଣି ଗୀ ଯାତ୍ରାରେ ସେ ଆଜକି କରୁଥିଲେ । ବାସ୍ତବ, ସେ ସମ୍ବଲିନେଲେ । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଆଜକର ମୋହର ଲାଗିଗଲା । ତେବେ ସେ ସେ ଅଭିନୟକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସେକଥା ନୁହେଁ, ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ଚାଲିଲା ଆଜକିଂ ଆଉ ଆକ୍ତି । ପରେ ପରେ ସେ ଆସିଲେ ବାଘାୟତୀନ ଲୋକନାଟ୍ୟରୁ । ବାଘାୟତୀନ ଲୋକନାଟ୍ୟର ମାଲିକ ରବୀନ୍ଦ୍ର ରାୟ, ପରିଗଳକ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଓରଫ ଫଳ ମନସା ଏବଂ ଆଜ୍ଞାନ ଶ୍ଵାର ବାପି ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ, ପ୍ରେରଣା ତଥା ଭଲପାଇବା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଜାହି ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଆଉ ବାଘାୟତୀନ ହିଁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶିଦେଲା ସନ୍ଧାନ ସାକ୍ଷି ପ୍ରତିଷ୍ଠା । କଳିତବର୍ଷ ବାଘାୟତୀନ ଲୋକନାଟ୍ୟର ଚାରିଗୋଟି ନାଟକରେ ସେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । ସେମୁକ୍ତିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ‘କାହାଣୀ କାହୁଣି ଆଖ୍ୟ ଲୁଚେଇ’, ‘ପାକିଯୁମା ଝିଅ-ଭାରତ କେଲିଯେ ସହିଦ’, ‘ମୃତ୍ୟୁଦର୍ଶ’ ଏବଂ ‘କଳାଓଡ଼ିଶି’ । ସୁବାସଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ ଏକ ଖାସ କଥା ହେଉଛି ସେ ବହୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ଅଭିନେତାଙ୍କର ଅବିକଳ ମିମିତ୍ରି ବା ସ୍ଵର ନକଳ କରିପାରନ୍ତି । ସେହି ଅଭିନେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆରେ ରାଜମୋହନ, ହର ପଙ୍କନ୍ୟାକ, ମାନକେତନ, ବିଜୟ ମହାନ୍ତି, ହୁଣ୍ଡାରାମ ଶ୍ଵାର୍ଲେ, ହେମନ୍ତ ଦାସ, ଜୟୀରାମ ସାମଳ, କୁମା ପ୍ରିପାଠୀ, ବ୍ରଜ ସି ଏବଂ ହିମୀରେ ଅମିତାଭ ବଜନ, ରାଜ କୁମାର, ନାନା ପାରେଶ ପୁରୀ, ପରେଶ ରାତ୍ରିଲ ଏବଂ ଅମଜାଦ ଖାନଙ୍କ ନକଳ କରି ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦୁତ କରିଦିଅନ୍ତି । ସୁବାସଙ୍କ ପଢ଼ୀ ପ୍ରମିଲା ଜେନା ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରା ସିଙ୍ଗର ।

ମିତା ଚରିତ୍ରରୁ ମୁକୁଳି ପାରିନି

ବୁଦ୍ଧି ପାତା ନିଜ ନାମରେ ଯେତିକି ପରିଚିତ ମୁହଁତି;
‘ମୋ ପେଂକାଳି ବଜେଇବେ’ ନାଟକର ଭଉଣୀ
ଚରତ୍ର ସଞ୍ଚିତା ଜଗଦେବ ଭାବରେ ତା’ରୁ ବେଶି ପରିଚିତ ।
ଗୋଟେ ଦିନ ଥିଲା ଭାଇଭଉଣୀର କଥା ଉଠିଲେ ପେଂକାଳି
ନାଟକର ଭାଇ ଭଉଣୀ ବିନ୍ଦୁଯ ଜଗଦେବ ଓ ସଞ୍ଚିତା
ଜଗଦେବ କଥା କୁହାଯାଉଥିଲା । ଘରେଯାରେ ପରିଚିତ
ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଏହି ନାମ: ମିତା ଓରଫ ସଞ୍ଚିତା
ଜଗଦେବ । ଏ ବାବଦରେ ସୁକାନ୍ତି କହନ୍ତି: ମୋର ଆଜି
ବୟସ ହୋଇଯାଇଛି । ମୁଁ ମା’ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରୁଛି ।
ହେଲେ ‘ମୋ ପେଂକାଳି ବଜେଇବେ’ର ସେଇ ମିତା ଚରିତ୍ର
ଭିଡ଼ରେ ମୁଁ ବିଷା ପଡ଼ିଯାଇଛି । ମୋତେ ଏବେ ବି ମୋ
ଭାଇର ମିତା ମିତା ତାକ ଶୁଭି ଯାଉଛି । ମୁଁ ଯା ଭିଡ଼ରେ
ଅନେକ ନାଟକ କଲିଣି । ହେଲେ ପେଂକାଳି ନାଟକର
ସଫଳତା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ନାଟକରୁ ପାଇନାହିଁ ।
କି ବେଳରେ ସେ ନାଟକ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଗୁରୁ ଗୁର୍ବର୍ଷ
ବୟସର ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏବେ ବି ସେହି ଭାଇଭଉଣୀ
ଚରିତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗିତ୍ବ ହୋଇ ରହିଛି । ଯେଉଁ ନୂଆପିତ୍ତର
ଦର୍ଶକମାନେ ସେତେବେଳେ ନାଟକଟିକୁ ମଞ୍ଚରେ
ଦେଖୁପାରି ନଥିଲେ ସେମାନେ ଏବେ ମୁଖ୍ୟରେ ତାକୁ
ଖୋଜିଖୋଜି ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଗୋଟେ ଭାଇ, ଗୋଟେ ଭଉଣୀ
ଆଉ ଜଣେ ଜେଜେ । ବାସ, ଭାଇଭଉଣୀର ଅନାବିଳ
ପ୍ରେମା । ଯାହାକୁ ଭୁଲି ପାରିନି କିମ୍ବା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଜା
ଭୁଲି ପାରିବିମି । ପ୍ରେୟେକ ଯାତ୍ରାରୁ ଆସିଲେ ମୁଁ ସେହି
ମିତା ଚରିତ୍ରକୁ ମିସକରେ । ତେବେ ବୟସର ବାହାନା
ଦେଖେଇ ମନକୁ ବୁଝେଇଦି ।

ସୁକାନ୍ତି କହୁନ୍ତି : ମୋର ସତସତିକା ଜୀବନରେ
କେହି ଭାଲୁନାହାନ୍ତି । ସେଇଶା ମୋର ସବୁରୁ ବଡ଼ ଦୁଷ୍କଣ୍ଠ ।
ମଞ୍ଚରେ ଯେତେବେଳେ ଏହଳି ଗୋଟେ ସେହାଁ ଭାଲକୁ
ଦେଖେ ମୋ ଛାତି ଭିତରର ହାହାକାର କରିଛି । ଭାଲ
ନଥୁବାର ଦୁଷ୍କଣ୍ଠ ମୋ ଆଖି ବାଟେ ଲୁହ ହେଇ ବୋହି
ଆସେ । ମୋ ଭିତର ଭଉଣିଶା କାନ୍ଦେ । ଆଉ ଭାବେ,

ମୋର ଏମିତିକା ଭାଇଟେ ଥାଆନ୍ତା କି ?

– ସାହୁକୁଳ୍ପି, ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ଭାଇ ନଥୁବାର
ହୁଅଖ ଆଉ ଅବସୋଧ ମିତା ଓରଫ ସିଙ୍ଗିତା ଜଗଦେବେ
ଚରିତ୍ର ସହିତ ପୂରାପୂରି ମିଶିଯାଏ । ସଂକଳପ ସବୁ ପାଟିରୁ
ନୁହେଁ; ଛାତି ତତ୍ତ୍ଵ ବାହାରି ଆସେ । ନାଟକ ଭିତରେ
ଯେତେବେଳେ ପ୍ରେମିକ ମୋତେ ପଗରେ – କୁହୁ, ଦୁମା
ପାଖରେ କିଏ ବଡ଼ ? ଭାଇ ନା ପ୍ରେମିକ । ଭାଇ ନା
ସ୍ଥାମୀ । ସେତେବେଳେ ମୋତେ ଲାଗେ ଯେମିତି ସତରେ
କିଏ ମୋତେ ମୋ ଭାଇଠାରୁ ଅଳଗା କରିନ୍ଦାଇ ।
ମୁଁ କହେ ଯେ, ମୋ ଭାଇ ମୋ ପାଇଁ ବଡ଼ । ଗୋମେ
ହିଅ ତା' ପ୍ରେମକୁ ଭୁଲିଯାଇପାରେ, ତା' ପ୍ରେମକୁ
ଭୁଲି ଯାଇପାରେ ହେଲେ ତା' ଭାଇକୁ କେବେ ଭୁଲି
ଯାଇପାରିବନି । ମୋ ଭାଇ ମୋ ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗ ଠାରୁ ବି
ଆହୁରି ବଡ଼ ।

ଅବଶ୍ୟ ଏ ସଂକାପ ନାଟ୍ୟକାର ଲେଖୁଣ୍ଡି। କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କହେ ମୋତେ ଲାଗେ ଏ ସଂକାପ ସବୁ ମୋ ମନକଥା । ମୁଁ ଯେମିତି ମଞ୍ଚରେ ଠିଆ ହୋଇ ତଥାଲଗ୍ର କହୁନି । ସତ୍ୟକିଳା କଥା କହୁଛି । ସମ୍ବଦଃ ଏହିଏବୁ କାରଣ ପାଇଁ ମୁଁ ଯେମିତି ମିଳା ଚରିତ୍ରା ମୁୟୁଷି ପାରିନି ଠିକ୍ ସେମିତି ଦର୍ଶକମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ବି ସେ ଚରିତ୍ରକୁ ମନେରୁଣ୍ଡି । ଏହି ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିବା ପରେ ପ୍ରତି ଘରେ ମୁଁ ଗୋଟେ ଉଭଣୀ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା ।

ସ୍ମୃତି ଯାତ୍ରା ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ଅଭିନନ୍ଦ ଜାରି
ରଖୁଥିବା ଏହି ବକ୍ଷିଆନ୍ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଶୋଷରେ
ହସିହସି କହନ୍ତି : ଆପଣ ଜାଗନ୍ତି, ସେହି ନାଟକ
ପରେ ଅଭିନେତା କୌଳାଶ ଦେହେରା ମୋ ଭାଇ
ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ମୋତେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ସାବିତ୍ରୀରେ
ଶାଢ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ଆଉ ମୁଁ ସୁରୁ ରାକ୍ଷୀ ପୁନେଜରେ ତାଙ୍କ
ହାତରେ ରାକ୍ଷୀ ବାନ୍ଧେ । ଅବଶ୍ୟ ଏବର୍ଷ ସେ ଶାତ୍ରୀ
କିଣି ଦେଇପାରି ନାହାନ୍ତି । ହେଲେ ମୋତେ ଗଜା
ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ସାବିତ୍ରୀରେ ଶାଢ଼ି କିଣି ପିଷିନିବୁ ।

ମହାତ୍ମାପଦ୍ମୀ ଏଲିଜାବେଥ

୬୮ ସ୍କାରି କେତ୍ର କାହାକୁ ସେହି କିମ୍ବା ମମତା ଦେଇପାରେନା । ତାହା ସ୍ଵତ୍ତ୍ପୁରୁଷ ଭାବରେ
ହୃଦୟରୁ ହିଁ ଚିରିଥାଏ । ସେମିତି ଜଣେ ମହିଳା ହେଉଛନ୍ତି
ଏଲିଜାବେଥ ଲୟାର୍ଡ । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେହିର
ଭାଗୀରା । ବିଶେଷକରି ଦେଶକୁ ସୀମାନ୍ତରେ ଅହରହ
ଜିବି ରହିଥିଥା ସୌନ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଜଣେ ମମତାମୟୀ
ମା । ସେ ସବୁମଧ୍ୟରେ ସୌନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭେଟ୍ଟି । ଆଉ
ସେମାନଙ୍କୁ ଥାଲିଙ୍ଗନ କରି ସେହି ଅଜାହି ଦେଇଥାନ୍ତି ।
ବିଗତ ଏକ ଦଶମ ଧରି ସେ ଏହି କାମ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ।
ଦିନେ ଏକ ଆମ୍ବ ବାରାକକୁ ଖୁଲି ଯାଇଥିଲେ ସେ ।

ସେଠାରେ ଜଣେ ସୌନ୍ୟକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିଥୁଲେ ।
ପରେ ଜାଣିଲେ ଯେ, ସେହି ସୌନ୍ୟଜଣକ ମୁଦ୍ରକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମମତା ତାଙ୍କୁ ଉପସଂହିତ କରିଛି ।
ବାସ୍ତବ, ଏହାପରେ ସେ ଏହାକୁ ଏକ ମିଶନ ବୋଲି
ଧରିନେଲେ । ଏବେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସୌନ୍ୟମାନଙ୍କ
ପାଇଁ ମମତାମୟୀ ମା’ । ଏଥୁପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବହୁ ସମ୍ମାନ ଓ
ସ୍ବାକୃତ ମିଳିଛି । ବିଜିନ୍ ପ୍ଲାନରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଲିଜାବେଥ କହନ୍ତି, ସୌନ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ମା’ର ଘେହ ଦେବା ହେଉଛନ୍ତି
ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଠି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ।

ସବୁଜିମାରୀ ଥଣ୍ଡା

ବ୍ୟା
କ
୬୩
ନ୍

ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଯିଏ ଯେତେ ଆକୃଷ୍ଣ କରିପାରେ ତା'ର ବ୍ୟବସାୟ ସେତେ ବଜିଆଏ । ସେଇଥିପାଇଁ ତ କିମ୍ କେତେପ୍ରକାର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥାଆନ୍ତି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖକୁ ଟାଶିବା ପାଇଁ । ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଣେରେ ଏକ ଥଣ୍ଡା ଭ୍ରାତରର ତ ଏଭଳି ପଛା ଆପଣେଇଛନ୍ତି ଯେ, ସାରା ଭାରତରେ ଏବେ ସେ ଚର୍ଚାର ପରିସରକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖରା ଯୋଗୁ ଲୋକେ ଗଛ ଛାଇ ଟିକେ ଖୋଜନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ନିଜ ଥଣ୍ଡାକୁ ହଁଁ ସବୁଜିମାରୀ ଭାରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ତାହା ଏତେ ଆକର୍ଷଣ ଲାଗୁଛି ଯେ, ଲୋକେ ଆପେ ଗଣି ହୋଇ ଚାଲି ଆସୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଥଣ୍ଡା ନିକଟରୁ । ଯଦିଓ ସେହି ଗଛ ଲତା ଓ ଫୁଲ ବାହିକ ଦୁହଁଁ ତଥାପି ସେହି କୃତ୍ରିମ ଲତାଫୁଲର ସାଜସଜା ଲୋକଙ୍କୁ ବାଧ କରୁଛି ଯତିଏ ଅଚିତ୍ତ ଥଣ୍ଡାକୁ ଦେଖିବାକୁ । ଥଣ୍ଡାର ଛାତ, ସିଂଗଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସବୁ ଅଂଶକୁ ସେ କୃତ୍ରିମ ଲତା, ଘାସ ଓ ଫୁଲରେ ସଜାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ତାହା ସତସତିକା ଘାସ, ଫୁଲ, ଲତା ପରି ହଁଁ ଦେଖାଯାଏ । ଥଣ୍ଡା ମାଲିକ ଉତ୍ସାହିତ ଉପରେଲିଙ୍କ ଏହି ପ୍ରୟାସକୁ ସମାପ୍ତେ ବେଶ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି ।

କଳା ଓ ସ୍ଥାପତ୍ୟର ଅଭ୍ୟାସ ମିଶ୍ରଣ

ନିଜ ସ୍ଵପ୍ନର ଘରକୁ ସୁନିରକି ତୋଳିବାକୁ ସମାପ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ବିତିନ୍କ ସ୍ଵପ୍ତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ବି ନିଅନ୍ତି । ତେବେ ଏମିତି ଜଣେ ସ୍ଵପ୍ତି ଅଛନ୍ତି, ଯେ ଘରକୁ ଭଳି ଲୁକ ଦେଇପାରିବେ, ଯାହା ହୋଇଯିବ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ସପ୍ତ ଆଶ୍ୟର୍ଯ୍ୟ ଭଳି । କେବେ ଆପଣ ଚରଳି ବେହି ଯାଉଥିବା ଭଳି ଘର, ଓଳଗା ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଘର, ତେବେ ହାରା କାନ୍ଦ ଖୋଲି ଯାଉଥିବା ଭଳି ଘର, ଘରର ମଞ୍ଚରୁ ଭାଙ୍ଗି ବିନା ସାହାରାରେ ଝୁଲି ରହିଥିବା ଖମ, କାନ୍ଦ ଦେଖିଛନ୍ତି ? ଏହି ଘରରୁ

ଏହି ସ୍ଵପ୍ତି ହଁଁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ଘର ସବୁରେ କଳା, ସ୍ଥାପତ୍ୟ, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଓ ସୁଜନଶାଳତାର ଅଭ୍ୟାସ ମିଶ୍ରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହି ଜଳିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେ ଏଭଳି ଗଢିଆଆନ୍ତି ଯେ, ତାହା ବେଶ ସରଳ ଦେଖାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର ହୃଦୟମା ଏହା କିଭଳି ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ବୋଲି । ଏହି ସ୍ଵପ୍ତିଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ଆଲେକ୍ଷ ରିମେକ୍ । ସେ ଚେତ୍ତି କଲେଜ ଅଥ୍ ଆର୍ଟ୍‌ରୁ ସ୍ଥାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହାସାଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ରଯାଳ ବ୍ରିତିଶ ଯୋସାଇଟି ଅଥ୍ କ୍ଲୁଚରସ୍ତର ସଦସ୍ୟ ବି ଅଛନ୍ତି । ଅଭ୍ୟାସ ଘର ବ୍ୟତିତ ସେ ଅନେକ ଅଭ୍ୟାସ ସ୍ଵପ୍ତି ବି ଗଢିଛନ୍ତି, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କିନ୍ତୁ କରାଇଥାଏ ।

